

M&M Contact

Driemaandelijks tijdschrift van Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw

Mars & Mercurius 100 jaar - Toekomstvisie

Naar een toekomstplan voor Mars & Mercurius

General Data Protection Regulations

Tussen privacy en sociale cohesie

Herinneringseducatie

Jongeren brengen eigen boodschap op V-Dag

Verder in dit nummer

- 10 | Verslag van de Algemene Vergadering
- 27 | Voorstelling nieuw Regiment Special Forces van Defensie
- 40 | Het vredesvraagstuk voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog
- 51 | Tentoonstelling "Dienaars van God in de Grote Oorlog" doet Brugge aan

Komende activiteiten

Jaarlijkse familiedag met barbecue – Loppem 8 september
Thema-avond "Waterloo Night" – voordracht en wandelbuffet – Sijsele 21 september
Bezoek waterwinningsgebied en Abdij Ten Duinen – Koksijde 25 oktober
Voordracht "Eerste Wereldoorlog in Belgisch Congo" – Groot Seminarie 14 november

Onze agenda

Eigen activiteiten

Raadpleeg ook onze website <http://mmbrugge.be> voor eventuele wijzigingen en foto's van de voorbije activiteiten.

Zaterdag 8 september	14.00 uur	Familiedag met wandelzoektocht en BBQ Loppem
Vrijdag 21 september	19.00 uur	Waterloo Night Thema-avond met voordracht en wandelbuffet Cultuurfabriek Sijsele
Donderdag 25 oktober	09.00 uur	Daguitstap Bezoek waterwinningsgebied en Abdij Ten Duinen met lunch Koksijde
Woensdag 14 november	19.30 uur	Voordracht Belgische loopgraven in Afrika – WOI in Belgisch Congo Groot Seminarie Brugge
Zaterdag 8 december	11.00 uur	Academische Zitting Provinciaal Hof Brugge

Activiteiten van andere organisaties

Een uitgebreid overzicht van de belangrijke komende herdenkingsplechtigheden is te vinden op bladzijde 36

Vrijdag-zaterdag 24-25 augustus	20.00 uur	Oorlogsherdenkingsconcert "Song of Freedom" Koninklijke Scoutsharmonie Burg Brugge
Zondag 07 oktober	10.00 uur	Jaarmis Koninklijke Federatie van Oprustgestelde Militairen - Kring Beide Vlaanderen Militaire Kapel Brugge
Zaterdag 10 november	10.00 uur	Nationale Dag Mars & Mercurius Gent
Donderdag 22 november	20.00 uur	Galaconcert Militair Commando Provincie West-Vlaanderen Stadsschouwburg Brugge – gevolgd door receptie

Voor al uw bloemen en geschenken,
leuke boeketten, trouw- en rouwwerk

't Groene huis
Malehoeklaan 18
8310 Sint Kruis Brugge
050 35 37 35
marianne.langenbick@pandora.be

COLOFOON

Mars en Mercurius
Afdeling Brugge / West-Vlaanderen vzw

Maatschappelijke zetel

Kuiperstraat 21
8000 Brugge

Secretariaat en redactieadres

Spalaan 49
8400 Oostende
marsenmercurius.brww@gmail.com

Ondernemingsnummer

0887401827

Bankrelaties

IBAN : BE49 2800 4089 8671
BIC : GEBABEBB

Raad van Bestuur

Voorzitter: Jan De Vos
Ondervoorzitter: Ronny Vermeersch
Secretaris: Ben Engelen
Penningmeester: Ivan Loncke
Bestuursleden: René Decorte
Frank De Lille
Philip Demunter
Yves De Ryck
André Hoef
Rudolf Leplae
Johan Van Everbroeck
Stefaan Vergaerde
Freddy Vervaet
Luc Vileyn

Past Voorzitters

Stéphane Vandenberghe, Ivo Steens
Roger Carreyn, Maurice Debruyne
François Crepain

Ereleden

Carl Decaluwé, Paul Breyne,
Eliane Spincemaille, Baron de Bethune,
Willy Herteleer, Christophe Onraet,

Eindredactie

Ronny Vermeersch

Werken mee aan dit nummer

André Billiet, Jan De Vos,
André Hoef, Rudolf Leplae
Stefaan Vergaerde, Freddy Vervaet,

Fotoverantwoording

Eigen opnames of Wikipedia publiek domein,
tenzij anders vermeld

Ingezonden artikels worden gepubliceerd
onder de verantwoordelijkheid van de auteur

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

Waarde Mars & Mercurius leden en sympathisanten,

In de vakantiemaanden staan onze activiteiten traditioneel op een laag pitje en het zonnige weer versterkt het vakantiegevoel alleen maar. De vakantie is misschien ook een gelegenheid om even terug te kijken op de eerste helft van ons werkjaar. We hadden enkele boeiende en druk bijgewoonde voordrachten en een geslaagde algemene vergadering met lentelunch. Daarnaast deden we twee interessante uitstappen naar respectievelijk Kortrijk en Breendonk. Alle deelnemers vonden dit zeer geslaagde activiteiten, maar vonden de lage opkomst eerder ontgoochelend. Misschien moet de Raad van Bestuur zich hierover bezinnen?

Maar zomervakantie betekent geenszins dat de Raad van Bestuur stil zit, want er staat ons een druk najaar te wachten waarin we, met enige ambitie, ons programma verder met hoogwaardige activiteiten willen stofferen. Vooreerst hebben we op 8 september onze familiedag met wandelzoektocht en barbecue in Loppem. Het kasteel van Loppem en de tentoonstelling rond het verblijf van Koning Albert I op het kasteel tijdens de laatste oorlogsmaand in 1918 spelen daarin uiteraard een prominente rol.

De zeer geslaagde thema-avond met wandelbuffet "Trafalgar Night" van vorig jaar willen we herhalen. We kiezen voor dezelfde locatie en dezelfde formule, maar zullen dit jaar de figuur van Keizer Napoleon en de Slag van Waterloo aan bod laten komen. We doen daarvoor beroep op specialisten in historische uniformen met authentieke wapens, die ons meevoeren naar een boeiend historisch tijdvak. Ook dit jaar bieden we een gelegenheid tot ontmoeting door de leden van andere officierenverenigingen in onze provincie uit te nodigen.

Op 25 oktober trekken we naar Koksijde voor een bezoek aan het waterwinningsgebied, een lunch in restaurant Rose de Sables en een bezoek aan de Abdij ten Duinen. De kwestie van het toenemend watertekort zal daarbij vast aan bod komen. Met een voordracht op 14 november over de Eerste Wereldoorlog in Afrika en onze traditionele academische zitting op 8 december ronden we dan het jaar af.

Maar we zijn ook een bijzondere uitdaging aangegaan. Mede onder onze impuls wordt de prestigieuze tentoonstelling "Dienaars van God in de Grote Oorlog" dit najaar opgesteld in de Militaire Kapel in Brugge, in het kader van de honderdste herdenking van de bevrijding van Brugge en de Wapenstilstand. Een buitenkans om het verhaal achter deze tentoonstelling te koppelen aan het verhaal van de Duitse bezetting in Brugge en het leven rond de vele Duitse Kriegslazarette in en rond de stad. Het thema "Verzoening" zal centraal staan in deze expo en we hebben aanvaard om de luiken rond de oorlogsgeschiedenis van de stad en de Militaire Kapel uit te werken. Bovendien zullen we een herinneringseducatieve activiteit uitwerken en aanbieden aan de Brugse scholen. Ongetwijfeld heel wat werk, maar écht de kern van de doelstellingen van Mars & Mercurius. Verder in dit nummer is een speciaal artikel hierover te vinden en wordt een oproep voor medewerkers gedaan, die ik hier persoonlijk sterk wil ondersteunen.

Maar eerst wens ik u allen een deugddoende zomervakantie. Ik hoop u dan in het najaar weer trouw en talrijk te kunnen terugzien op onze activiteiten.

U allen zeer genegen,

Jan De Vos
Voorzitter

Vaste rubrieken

- 2 | Onze agenda
- 3 | Woordje van de voorzitter
- 4 | Inhoudstafel

M&M en zijn leden

Editoriaal

- 6 | De bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Terugblik op de voorbije activiteiten

- 8 | Voordracht medische hulpverlening op 22 maart 2016 - Brugge 4 april 2018
- 10 | Algemene Vergadering – Kasteel van Moerkerke 21 april 2018
- 20 | Bezoek Vlasmuseum en Fabriek van de Toekomst – Kortrijk 17 mei 2018
- 23 | Bezoek Fort van Breendonk – Breendonk 16 mei 2018

Wat komen zal

- 25 | Familiedag met wandelzoektocht en barbecue – Loppem 8 september 2018
- 26 | Waterloo Night thema-avond – Sijsele 21 september 2018

M&M en Defensie

- 27 | Voorstelling van het nieuwe Regiment Special Operations

M&M en Economie

- De evolutie in de woningbouw | 28
De handelsrelaties tussen Europa en de Verenigde Staten | 29

M&M en Samenleving

Herdenkingsplechtigheden

- De herdenking van V-Dag in Brugge – 8 mei | 30
Nationale Dag Koninklijke Nationale Federatie van Oorlogsvrijwilligers – 22 juni | 34
Komende plechtigheden | 36
Herdenking gesneuvelden Royal Navy Section Belge in Oostende | 37

Lezersforum

- Maak het beleid toekomstbestendig – Derrick Gosselin | 38
Het vredesvraagstuk voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog – François Crepain | 40

Historicum

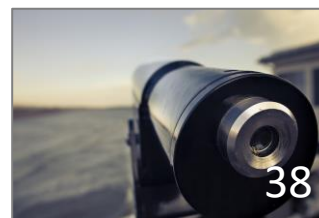
- De Abbessijnse expeditie (deel IV) | 44

Herinneringseducatie

- Tentoonstelling “Dienaars van God in de Groote Oorlog” doet Brugge aan | 51

Band Leger - Natie

- Een onvergetelijk schoolbezoek aan Marinebasis Zeebrugge | 52

M&M Nationaal

- Mars & Mercurius Forum toekomstvisie – Brussel 01 oktober 2018 | 54

Het leven in onze Club

- Onze tachtigjarigen | 55
Verkoop attributen M&M | 55

De bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Een balans tussen privacy en sociale cohesie

Jan De Vos – Voorzitter

Er was de laatste maanden heel wat te doen rond de nieuwe Europese regels over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De General Data Protection Regulations of GDPR wijzigen op zich slechts weinig aan de bestaande privacywetgeving, maar de campagne daarrond zorgde in de geesten voor een omwenteling rond het begrip privacy en heeft gevolgen in de sociale relaties.

Een streng gereguleerde materie

Iedereen kreeg de afgelopen maanden van uiteenlopende instellingen ongetwijfeld diverse mails en berichten rond het privacy beleid. Telkens werd daarbij expliciet toestemming gevraagd om persoonsgegevens te mogen opslaan en verwerken. Reden genoeg daarvoor: de nieuwe GDPR-regels scherpen de rechten van de gebruikers aan en de bestraffing van overtredingen is niet mals.

Terecht, zo kan men stellen. De moderne digitale middelen laten toe massaal en doelgericht persoonsgegevens te gebruiken voor allerlei doeleinden en niet in het minst om agressieve commerciële campagnes te ondersteunen. Maar diezelfde beschermende regels hebben ook gevolgen voor verenigingen en dus in het sociale leven. Of het nu om feitelijke verenigingen of om vzw's gaat, ook in het verenigingsleven moet voorzichtig omgegaan worden met persoonlijke gegevens.

Ook Mars & Mercurius neemt dit ernstig

Mars en Mercurius, zowel op nationaal niveau als in onze eigen afdeling, heeft steeds bijzondere discretie in acht genomen rond persoonlijke informatie over zijn leden en hanteert als regel dat deze nooit aan derden wordt meegedeeld, waaronder wordt begrepen personen en instellingen vreemd aan de Kring.

Vandaag moeten we daar een stap verder in gaan. We moeten de informatie die we bijhouden en gebruiken tot het strikt noodzakelijke beperken en we moeten zorgen dat deze veilig bewaard wordt. We moeten zorgvuldig aantonen welke informatie we verwerken, waarvoor we die nodig hebben, waarom we die verwerken en wat de rechten zijn van elk lid om deze informatie te raadplegen, te doen aanpassen of te laten schrappen.

Onze privacyverklaring

Op volgende bladzijde is onze privacyverklaring te vinden. Daarin geven we aan dat we alles in het werk stellen om de regels over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer goed toe te passen.

We geven daarin ook weer welke informatie we verwerken en waarom. We leggen ook uit waarom we die nodig hebben en gebruiken. Daaronder zijn strikt administratieve gegevens, om bvb. statutaire briefwisseling en ledentijdschriften naar onze leden te kunnen sturen, maar ook om te weten welke persoon we bij een ongeval moeten contacteren.

De Kring stelt zich als doel de banden van vriendschap, solidariteit en kameraadschap onder de leden te ontwikkelen; de wederzijdse ondersteuning en solidariteit te bevorderen, o.m. op professioneel gebied, en de ontwikkeling van socio-professionele netwerken tussen de leden te stimuleren. Daarvoor is bepaalde informatie nodig, zoals bvb. de opleiding, de professionele en militaire antecedenten en het lidmaatschap bij andere relevante verenigingen.

En wat dan met foto-opnames?

Het is steeds een traditie geweest om de sociale dimensie van onze activiteiten fotografisch te illustreren in ons ledentijdschrift en deze foto's via onze website ter beschikking van onze leden te stellen, temeer daar vraag naar bestaat. Dit gaat hand in hand met auteursrechten en de wettelijke beperkingen daarop omwille van privacyoverwegingen.

We publiceren groepsfoto's waarin leden niet-gericht afgebeeld worden en spreken van gerichte foto's wanneer daar maximum 3 personen op voorkomen en deze foto's gerelateerd zijn met een specifieke toestand of activiteit. Het betreft bvb een spreker op een activiteit, het voorstellen of feliciteren van een lid, of een voor een activiteit relevant beeld waarop een lid voorkomt. Hier wordt gewaakt om de leden nooit kwetsend of beledigend voor te stellen.

Balanceren tussen privacy en sociale cohesie?

De strikte toepassing van de GDPR-regels kan de werking en het sociaal leven in onze club sterk inperken. Misschien kan daarom, in de geest van de principes en waarden die Mars & Mercurius steeds heeft gehuldigd, enige nuance aan de dag gelegd worden.

Privacyverklaring

Preamble

Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw hecht veel belang aan het respect voor uw persoonlijke levenssfeer en aan de bescherming van uw persoonsgegevens.

In deze privacyverklaring willen we duidelijke informatie geven over de persoonsgegevens die we verzamelen en over de manier waarop wij daarmee omgaan. Wij doen er alles aan om uw privacy te waarborgen en gaan daarom zorgvuldig om met persoonsgegevens. Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw houdt zich in alle gevallen aan de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming

Wat is onze gedragscode?

Dit brengt met zich mee dat wij in ieder geval:

- uw persoonsgegevens verwerken in overeenstemming met het doel waarvoor ze zijn verstrekt. Dit doel en de persoonsgegevens zijn beschreven in deze privacyverklaring;
- de verwerking van uw persoonsgegevens beperken tot het minimum aan gegevens dat nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- vragen om uw uitdrukkelijke toestemming als dit nodig is voor de verwerking van uw persoonsgegevens;
- passende organisatorische en technische maatregelen hebben genomen om de beveiliging van uw persoonsgegevens te waarborgen;
- geen persoonsgegevens doorgeven aan andere partijen, tenzij dit nodig is voor uitvoering van de doeleinden waarvoor ze verstrekt worden;
- op de hoogte zijn van uw rechten omtrent uw persoonsgegevens, u hierop willen wijzen en deze willen respecteren.

Waarom verwerken wij persoonsgegevens?

Uw persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van de volgende activiteiten:

- voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de wet met betrekking tot de vzw's, waaronder het bijhouden van een ledenregister;
- de leden de statutair en wettelijk voorgeschreven briefwisseling toesturen;
- hen informeren over de activiteiten en over activiteiten van derden, die in het licht daarvan relevant zijn;
- hen de periodieke publicaties die verbonden zijn met hun lidmaatschap toesturen;
- personen verwittigen bij noodgeval

Welke gegevens houden wij bij en hoe lang?

- identiteitsgegevens: naam, voornaam, geboortedatum, geslacht en foto;
- woonplaatsgegevens: straatnaam, huisnummer, postcodenummer en plaatsnaam;
- contactgegevens: telefoon/gsm-nummer en E-mailadres;
- professionele en militaire antecedenten;
- datum van aanvaarding, uittreding, ontslag of afzetting als lid

Deze gegevens worden bewaard tot de schrapping als lid

Rechten van de leden en hoe ons contacteren?

Elk lid mag inzage vragen van zijn persoonlijke gegevens, mag vragen deze te verbeteren of te wissen, mag een beperking in de verwerking ervan opleggen, of bezwaar maken tegen de verwerking ervan.

Als Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw zijn wij verantwoordelijk voor de verwerking van uw persoonsgegevens. Indien u na het doornemen van onze privacyverklaring vragen heeft hierover of contact met ons wenst op te nemen, kan dit via onderstaande contactgegevens:

Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw
Kuiperstraat 21, 8000 Brugge

marsenmercurius.brww@gmail.com

Toelating met betrekking tot het gebruik van persoonsgegevens

U zal een document vinden als losse bijlage bij dit nummer van M&M Contact. Hiermee kan u toelating geven om uw persoonsgegevens op te slaan en te verwerken conform de voorwaarden in de privacyverklaring van M&M Brugge/West-Vlaanderen en in de geest die aan de basis ligt van de werking van de Kring Mars & Mercurius.

We vragen om dit document vóór 1 september 2018 ingevuld terug te sturen

Voordracht “Medische hulpverlening 22 maart 16

Groot Seminarie – 04 april om 19.30 uur

Verslag door Stefaan Vergaerde, bestuurslid

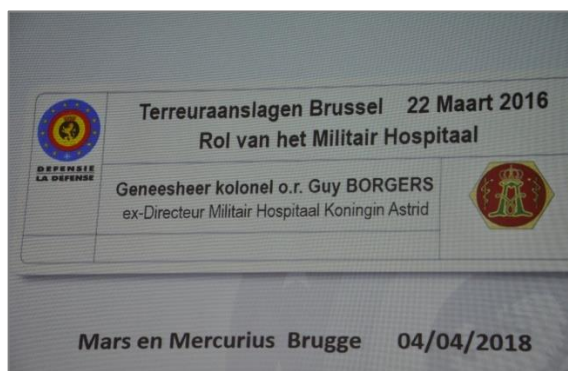
Guy Borgers is geboren te Sint-Truiden op 2 januari 1962 en loopt klassieke humaniora aan het St-Jan Berchmanscollege te Diest. Hij vervoegt Defensie vanaf zijn derde kandidatuur geneeskunde en behaalt zijn diploma als arts aan de Katholieke Universiteit Leuven in 1988.

Na een vorming in de Applicatieschool van de Medische Dienst in Gent is hij geneesheer bij respectievelijk het 1ste Bataljon Parachutisten te Diest en het Trainingscentrum voor Parachutisten te Schaffen. Hij behaalt er de A-brevet Commando en Para, volgt de opleiding voor medische steun bij parachutage vanop zeer grote hoogte en specialiseert zich in luchtvaartgeneeskunde. Van 1999 tot 2004 is hij hoofd-geneesheer bij de Brigade Paracommando en specialiseert zich als arts acute geneeskunde. Hij neemt regelmatig deel aan militaire operaties in de Democratische Republiek Congo, Somalië, Congo-Brazaville, Kosovo en Bosnië. In 2007 voert hij het bevel over het Belgische veldhospitaal van de internationale strijdkrachten van de Verenigde Naties in Libanon en wordt nadien voor drie jaar Commandant van het 1ste Centrum Medische Operaties te Leopoldsburg.

Dr Borgers volgt verdere opleidingen in ziekenhuis-rampenmanagement en (*pediatric*) *advanced life support* en werkt sinds juli 2007 deeltijds als spoedarts in het Jessa Ziekenhuis te Hasselt. Vanaf 2010 is hij hoofd van het Centrum voor Medische Expertise van het Militair Hospitaal, om in 2015 Directeur van het hospitaal te worden. Op 2 januari 2018 verlaat hij de dienst wegens leeftijdsgrens en werkt nu nog verder als spoedarts in het Jessa Ziekenhuis in Hasselt.

Inleiding

Het mag toch nog wel eens gezegd worden: Mars en Mercurius Brugge-West-Vlaanderen is een boeiende en bloeiende vereniging. Een vereniging die de band tussen leger en natie hoog in het vaandel draagt. Zo mochten wij op 4 april 2018 Dr. Guy Borgers, spoedarts en voormalig directeur van het Militair Hospitaal Koningin Astrid, welkomen in ons midden. Hij bracht ons zijn relaas van de verschrikkelijke aanslagen van 22 maart 2016 in Brussels Airport en Maalbeek. Dr. Guy Borgers was dan ook als militaire arts en directeur van het MHKA een bevoorrechte getuige. Niet alleen een getuige maar ook een arts en leider die er van kop tot teen letterlijk en figuurlijk, fysisch én psychisch, als mens én als arts, als burger én als militair meer dan 100% bij betrokken was.

Hij bracht ons zeer boeiend en objectief een relaas van de feiten. Wat er allemaal gebeurd was, hoe terroristen in staat zijn om zulke verschrikkelijke feiten te plegen en wat de gevolgen waren voor de slachtoffers en hun omgeving. Hoe werd de hulpverlening op gang gebracht en hoe creëer je orde in zulke chaos? We mogen zeker stellen dat onze militairen hier prachtig werk verricht hebben en veel mensenlevens gered hebben.

Boeiend was dat er uit deze gebeurtenissen leerrijke lessen te trekken zijn. Ook hierin was dokter Guy Borgers de nuchterheid zelve en een wandelende encyclopedie. Kennis die inderdaad niet verloren mag gaan en die zeker moet gedeeld worden.

De ruime opkomst en de uitgebreide vraag- en antwoordsessie toonden dat ruime belangstelling bestaat voor dit onderwerp.

Ruime belangstelling

Formidabel was de aanwezigheid van de militair commandant provincie West-Vlaanderen, Luitenant-kolonel Christophe Onraet, korpschef van politie Brugge Dirk Van Nuffel, dokter Michel Vandelanotte en dokter Maertens, spoedarts AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV.

V.l.n.r.: Luitenant-kolonel Christof Onraet, Hoofdcommissaris Dirk Van Nuffel en ereprovinciegouverneur Paul Breyne in gezelschap van bestuursleden Rudolf Leplae en Jan De Vos

Veelbelovend was ook de talrijke aanwezigheid van docenten gezondheidszorg VIVES Brugge en Roeselare. Nieuwe en interessante netwerken werden die avond uitgebouwd. Of hoe M&M Brugge/West-Vlaanderen boeit en bloeit...

Het was voor ons een genoegen ook verschillende verpleegkundige specialisten van de hogeschool Vives te mogen verwelkomen.

Ook M&M Brugge telt ervaringsdeskundigen

V.l.n.r.: onze leden Robert Dermul, Eddy Anthierens en Yves Descamps werkten rechtstreeks mee aan de reddingsacties bij de ramp met de "Herald of Free Enterprise" in Zeebrugge. Voor hen was het relaas van Dr Guy Borgers zeer herkenbaar

De dag van de ramp had bestuurslid Stefaan Vergaerde nachtdienst als verpleegkundige in de afdeling Neurologie van AZ Sint-Jan. Hij hielp er de eerste slachtoffers opvangen. De daaropvolgende dagen hielp hij de politie en de rijkswacht bij de identificatie van de slachtoffers.

Statutaire Algemene Vergadering

Kasteel van Moerkerke – 21 april 2017

Verslag door Andreas Billiet

Niet minder dan 51 effectieve leden namen deel en 8 leden waren in het bezit van een geldige volmacht. Terwijl de leden vergaderden, konden de partners genieten van een rustige babbel op het zonovergoten terras van het kasteel. Na de Algemene Vergadering volgde een uitgebreid aperitief op het zonneterras, waarna werd aangeschoven voor de traditionele lunch en aansluitend dansfeest.

Verslag van de Algemene Vergadering

OPNAME AANWEZIGEN

51 leden hebben de aanwezigheidslijst getekend en 8 leden waren in het bezit van een volmacht. De aanwezigheidslijst ligt ter inzage bij de secretaris.

AGENDA

1. Inleiding door de voorzitter
2. Activiteitenverslag van de secretaris
3. Financieel verslag over de boekhouding 2017 door de penningmeester
4. Verslag van de rekeningcontroleurs over de boekhouding 2017
5. Kwijting van de penningmeester voor de boekhouding 2017
6. Kwijting van het bestuur voor het boekjaar 2017
7. Goedkeuring van de begroting voor het boekjaar 2018
 - Bepaling van het lidgeld voor 2019
8. Aanduiding van twee rekeningcontroleurs en een reserve voor het boekjaar 2018
9. Verkiezing en aanstelling van bestuurders
 - Voorstelling van de kandidaat bestuurders
10. Aanstelling tweede en derde vertegenwoordiger in de Nationale Raad
11. Mededelingen van de voorzitter
 - Voorstelling activiteiten 2018
 - Toekomstvisie
12. Varia - Vragen en voorstellen van de leden.

INLEIDING DOOR DE VOORZITTER

Moment van stilte voor de leden die ons hebben verlaten in 2017

Yves Soetens op 22 februari 2017

Mathieu Dexters op 7 juni 2017

Albert Beyts op 15 december 2017

Voorstelling van Raad van Bestuur M&M Brugge/W.VL. vzw in functie in 2017

Voorzitter: De Vos Jan

Ondervoorzitter: Vermeersch Ronny

Secretaris: Billiet Andreas

Penningmeester: Loncke Ivan

Bestuursleden: Decorte René, De Lille Frank, Demunter Philip, De Ryck Yves, De Waele Roger, Hoef André, Lepiae Rudolf, Saelens Luc, Van Everbroeck Johan, Vervaet Freddy

Nieuwe leden in 2017

In 2017 mochten we 13 nieuwe leden verwelkomen:

Bonte Pierre	Dermul Robert	Luypaert André	Tilleman Herman
Byl Valentin	Descamps Yves	Minnebo Dionys	
Broucke Jean-Pierre	Ganne Willy	Moons Etienne	
Denys Thierry	Gryson Luc	Proot Johan	

Nieuwe leden voor 2018

Er zijn reeds 8 nieuwe leden voor 2018:

Clauwaert Filip	Onraedt Johan	Surmont Joris	Voorhoof Ludo
De Klerck Patrick	Praet Joris	Van Renterghem Willy	Weymeis Chris

Opspelden M&M-pin bij de aanwezige nieuwe leden

Filip Clauwaert door meter Noëlla Fraeyman.
 Patrick Declerck door peter Robert Rooseboom
 Chris Weymeis door peter Jan De Vos

VERSLAG VAN DE SECRETARIS

Goedkeuring van de verslagen van de Algemene Vergadering van 30-01-2017, van de Bijzondere Algemene Vergadering van 25-03-2017 en van de Bijzondere Algemene Vergadering van 12-06-2017
 Deze drie verslagen worden door de vergadering goedgekeurd.

Ledenbestand

Evolutie van het leden aantal. Sinds 2016 stagneert het totaal aantal leden rond ongeveer 195.
 In die periode hebben bijna 30 leden hun lidmaatschap om diverse redenen, waaronder hoge leeftijd en gezondheidsproblemen, beëindigd. De instroom van nieuwe en jongere leden compenseert de uitstroom.
 De laatste jaren neemt het aantal “niet-officieren” toe, wat volgt uit de inspanningen om de Mercurius-pijler te versterken.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Leden Officieren	101	115	125	125	134	134	139	138
Leden Niet-officieren	21	25	27	31	33	34	40	39
Sympathisanten	12	14	14	11	10	12	11	12
Ereleden	4	4	5	7	7	6	6	6
Totaal	138	158	171	174	184	186	196	195

Eigen Activiteiten 2017

Datum	Activiteit
Maa 30 jan	Jaarlijkse Algemene Vergadering met nieuwjaarsreceptie in het Groot Seminarie Brugge (76 deelnemers)
Don 16 feb	Voordracht door Commissaris Desmet van het DVI team in het Groot Seminarie. (66 deelnemers)
Zat 25 maa	Bijzondere Algemene Vergadering en Lentelunch in het kasteel van Moerkerke (102 deelnemers)
Woe 19 apr	Voordracht door Philip Demunter over "Eben Emael" in het Groot Seminarie (65 deelnemers)
Woe 17 mei	Lunch in het Hoevehotel "ter Haeghe" en bezoek aan het Gallo Romeins Museum te Oudenburg (32 deelnemers)
Maa 12 juni	Voormiddag - Bezoek aan Navlog te Zeebrugge – Lunch in restaurant de Valckenaere Namiddag - Bijzondere Algemene vergadering (38 deelnemers)
Vrij 18 tot zon 20 aug	Driedaagse reis naar Normandië met deelname aan de herdenking voor 75ste verjaardag van Raid op Dieppe (31 deelnemers)
Zon 27 aug	Voormiddag - Herdenking Royal Navy Section Belge te Oostende Namiddag - Familiedag met BBQ in Marineclub te Oostende (82 deelnemers)
Don 21 sept	Voordracht door Joris Surmont over "de Visserij" met lunch en bezoek aan het visserij museum Navigo te Oostduinkerke (34 deelnemers)
Maa 2 okt	Voordracht door John Saussez over "de Slag bij Trafalgar" in de Cultuurfabriek Sijsele met aansluitend Wandelbuffet (97 deelnemers)
Don 16 nov	Frontuitstap en bedrijfsbezoek aan de firma Mc Bride te Ieper (48 deelnemers)
Zat 2 dec	Jaarlijkse academische zitting met Prof Sven Biscop in het Provinciaal Hof (az 184 – lunch 123)

Activiteiten van derden

Verschillende bestuursleden en/of leden waren aanwezig op:

Activiteiten van andere M&M Clubs
 Algemene Vergadering M&M Nationaal
 Nationale dag M&M te Namur
 Maandelijkse voordrachten KHID Brussel
 Voordrachten Koninklijke Belgische Marine Academie
 Galaconcert van het Militair Commando West-Vlaanderen
 Vergadering met vaderlandslievende verenigingen en stad Brugge
 De voordrachten van Zeehaven Brugge
 Voordrachten van de POM
 Voordrachten van het provinciebestuur West-Vlaanderen
 Voordrachten van het Europacollege
 Voordrachten Eutopia

Herdenkingsplechtigheden

Verschillende bestuursleden en/of leden waren aanwezig op:

17 februari: Herdenking overlijden Koning Albert I aan monument te Brugge
 29 - 30 april: Saint George's Day in Zeebrugge
 08 mei: Herdenking V-dag | monument van de gedeporteerden op Stationsplein te Brugge
 20 mei: Adoptieplechtigheid Canadese oorlogsgraven | CWGC begraafplaats Adegem
 27 mei: Herdenking operatie Ramrod | monument aan het gemeentehuis van Sint Michiels
 15 juli: Belgische herdenking | Cenotaph te Londen
 21 juli: Nationale Feestdag – Te Deum in de Sint-Salvatoriekathedraal
 06 augustus: 81ste Nationale Huldeplechtigheid Kon. Albert I & helden van de IJzer | Nieuwpoort
 19 augustus: Belgische Herdenking 75 jaar Operation Jubilee | Dieppe
 23 augustus: Diksmuide - Herdenking Franse Marinefuseliers - Nationale Herdenking te Oud-Stuivekenskerke - Belgisch-Frans-Canadees & Amerikaanse herdenkingsplechtigheid
 27 augustus: Herdenking RNSB | Oostende

28 augustus: Herdenking overlijden Koningin Astrid | Astridpark Brugge
 10 september: Canadese-Poolse-Britse Plechtigheid | CWGC-begraafplaats Adegem
 11 september: Bevrijdingsfeesten Kristus Koning / Sint Andries / Zevenkerken
 16 september: Herdenking Lippens en De Bruyne | Blankenberge
 27 september: Herdenking LTZ Victor Billet | Marinekazerne te Sint-Kruis
 19 oktober: Herdenking wapenfeiten Grenadiers en Karabiniers | Slag van de IJzer in 1914 te Tervaele
 01 november: Herdenking slachtoffers WO I & WO II Brugge | OLV Kerk & Centrale Begraafplaats
 07 november: Herdenkingsdienst in Militaire Kapel voor overleden militairen uit West-Vlaanderen.
 10 november: Plechtigheid in de Middenschool Brugge
 11 november: Herdenking wapenstilstand WO I aan het ruiterstandbeeld van Koning Albert I
 15 november: Feest van de Dynastie – Te Deum

M&M Publicaties

In 2017 werden volgende publicaties uitgebracht

- M&M Contact: Er werden 4 nummers uitgebracht goed voor een totaal van 248 bladzijden en verstuurd naar leden en geïnteresseerden. Oplage 210 exemplaren.
- Een brochure naar aanleiding van de herdenking van 75 jaar Operation Jubilee te Dieppe waar LTZ Victor Billet, stichter van de Royal Navy Section Belge als vermist werd opgegeven. –
 12 blz met tekst in het Nederlands en Frans – oplage 250 exemplaren en uitgedeeld tijdens de herdenking te Dieppe op 19 augustus en tijdens de herdenking op 27 september in de kazerne te St Kruis Brugge
- Jubileumbrochure 30 jaar Mars & Mercurius Brugge West-Vlaanderen – 36 blz. oplage 250 exemplaren
- Programmabrochure Academische Zitting 12 blz werd gedrukt op 250 exemplaren en uitgedeeld tijdens de Academische zitting op 3 december
- Op de website <https://mmbrugge.be> worden alle activiteiten van de club aangekondigd. Tevens kan vanaf deze site ook de fotoreportages van de activiteiten worden gedownload en is M&M Contact ook daar in kleur beschikbaar.

Vergaderingen

- In 2017 werden 8 bestuursvergaderingen gehouden op:
 25 januari, 30 januari, 15 maart, 24 mei, 4 juli, 6 september, 25 oktober, 3 december.
- Er werd deelgenomen aan 6 vergaderingen van de RvB Nationaal te Brussel;
- Er werd deelgenomen aan 4 voorbereidende vergaderingen EconoMeet
- Er werd op 21 oktober deelgenomen aan de Nationale Dag M&M te Namur

FINANCIEEL VERSLAG OVER DE BOEKHOUDING 2017 DOOR DE PENNINGMEESTER

Overzicht kastoestand

Kastoestand 01/01/2017		Kastoestand 31/12/2017	
(Ontvangen in 2016 voor 2017) Zichtrek. BE49 2800 4089 8671:	120,00		
Zichtrekening BE49 2800 4089 8671:	536,93	Zichtrekening BE49 2800 4089 8671:	2.169,06
Spaarrekening BE33 2807 1729 6546:	14.230,91	Spaarrekening BE33 2807 1729 6546:	12.243,84
Zichtrekening Projecten BE15 0016 6209 8030:	6.093,01	Zichtrekening Projecten BE15 0016 6209 8030:	5.490,95
	20.860,85		19.903,85

Ontvangsten en Uitgaven

ONTVANGSTEN voor Boekjaar 2017		UITGAVEN voor Boekjaar 2017	
Lidgelden 2017 (60€)	9.540,00	Lidgeld 2017 aan M&M Nat. [x 20€]	3.400,00
Lidgeld Nieuwe Leden 2017 (60€)	660,00	Beheerskosten	1.098,03
Sympathisanten 2017 (35€)	385,00	Bankkosten	37,00
Publiciteit	480,00	Kosten Secretaris en Penningmeester	900,00
Ontvangen steungelden	100,00	Druk M&M Contact (Nr 04/16 & 01-02-03/17)	1.712,25
Verkochte Attributen	72,00	Steungelden aan andere verenigingen	125,00
Bruto intresten 2016 (Spaarrekening)	17,71	Aankoop Attributen	93,67
Teveel ontvangst./Terug teveel uitgaven	-,--	Roerende voorheffing (Spaarrek.)	4,78
Lidgelden 2018 (60€)	-,--	Representatiekosten	222,60
Lidgelden 2016	-,--	Algemene onkosten activiteiten	1.439,52
Herdenkingen ism M&M Brugge		Herdenkingen ism M&M Brugge	602,06
Subtotaal	11.254,71	Subtotaal	9.634,91
Activiteiten:	39.264,00	Activiteiten:	41.840,80
Totaal	50.518,71	Totaal	51.475,71

VERSLAG VAN DE REKENINGCONTROLEURS OVER DE BOEKHOUDING 2017

De heer Lucien Langenbick leest het verslag voor van de bevindingen van de kascommissarissen.

De heren Joël Jansseune en Johan Van den Broucke, in de vorige Algemene Vergadering aangeduid als commissarissen van de Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw, brengen hierbij verslag uit van hun opdracht die zij op 13 maart 2018 gewetensvol hebben volbracht.

De overeenstemming van de saldi van de boekhouding met de saldi van de rekeninguittreksels werd nagegaan. Steekproefsgewijze werden de inkomsten gecontroleerd. Alle betalingen werden gecontroleerd met nazicht van de uitgaande kostenfacturen, en alle overdrachten werden gecontroleerd.

Op alle vragen kon door de penningmeester een duidelijk antwoord worden geven, en alle boekingen werden correct bevonden.

Mogen wij derhalve hierbij de Algemene Vergadering verzoeken décharge te verlenen aan de penningmeester Ivan Loncke en hem feliciteren voor zijn zorgvuldig plichtsgetrouw werk.

Voor echt verklaard te Brugge op 13 maart 2018.

Getekend Joel Jansseune en Johan Van den Broucke.

KWIJTING VAN DE PENNINGMEESTER VOOR DE BOEKHOUDING 2017

De algemene vergadering geeft eenparig kwijting aan de penningmeester

KWIJTING VAN HET BESTUUR VOOR HET BOEKJAAR 2017

De algemene vergadering geeft eenparig kwijting aan het bestuur

GOEDKEURING VAN DE BEGROTING VOOR HET BOEKJAAR 2018Lidgeld

Zoals op de algemene vergadering van 30 januari 2017 werd bepaald, bedraagt het lidgeld voor 2018 €60, waardoor er overeenstemming is met de Nationale Kring Mars & Mercurius.

De verdeling van het lidgeld voor 2018 werd nationaal vastgesteld als volgt: lokaal €40 - nationaal €20

Bepaling lidgeld voor 2019: het lidgeld wordt in 2019 behouden op €60

Begroting 2018

ONTVANGSTEN		UITGAVEN	
Lidgelden (170 leden)	€ 10 200,00	Lidgelden M&M nationaal (190)	€ 3 800,00
Nieuwe leden (20 leden)	€ 1 200,00	Beheerskosten	€ 1 300,00
Sympathisanten (11)	€ 330,00	Kosten Secr. en penningmeester	€ 900,00
Publiciteit	€ 400,00	Bankkosten	€ 55,00
Verkoop attributen	€ 200,00	M&M Contact (4 uitg. in 2017)	€ 1 700,00
Intresten	-	Steungelden	€ 125,00
Activiteiten 2017	€ 23 000,00	VZW + verzekeringskosten	€ 400,00
Steungelden	€ 100,00	Representatiekosten	€ 900,00
		Activiteiten 2017	€ 26 000,00
		Aankoop attributen	€ 250,00
TOTALEN	€ 35 430,00	TOTALEN	€ 35 430,00

De begroting wordt door de vergadering eenparig goedgekeurd

AANDUIDING VAN TWEE REKENINGCONTROLEURS EN EEN RESERVE VOOR HET BOEKJAAR 2017

De heren Joel Jansseune en Johan Van den Broucke worden door de algemene vergadering aangesteld als rekeningcontroleurs voor het boekjaar 2018. De heren Lucien Langenbick en Luc Verbeke worden aangeduid als reserve.

VERKIEZING EN AANSTELLING VAN BESTUURDERSVoorstelling van de kandidaten

Volgende effectieve leden stellen zich kandidaat als bestuurder van de vzw Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen: Decorte René, De Lille Frank, Demunter Philip, De Ryck Yves, De Vos Jan, Engelen Ben, Hoef André, Leploe Rudolf, Loncke Ivan, Van Everbroeck Jan, Vergaerde Stefaan, Vermeersch Ronny, Vervaet Freddy, Vileyn Luc.

Aanvaarding en aanstelling van de kandidaten

Alle voorgestelde kandidaten worden door de algemene vergadering eenparig met handopsteking aangesteld als bestuurder voor een periode van twee jaar.

Bedanking van de uittredende bestuursleden

André Billiet, Roger Dewaele en Luc Saelens hebben hun kandidatuur als bestuurder niet vernieuwd.

Ze maken dus geen deel meer uit van de Raad van Bestuur.

De voorzitter dankt hen uitvoerig voor de jarenlange inzet als bestuurder.

AANSTELLING TWEEDE EN DERDE VERTEGENWOORDIGER IN DE NATIONALE RAAD

De Raad van bestuur van Mars & Mercurius Brugge/W.VL. vzw stelt ondervoorzitter Ronny Vermeersch en bestuurslid Frank De Lille voor om naast de voorzitter Jan De Vos te zetelen in de nationale Raad van Bestuur van de Koninklijke Kring Mars & Mercurius vzw. De algemene vergadering gaat hier eenparig mee akkoord.

MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTERVoorstelling activiteiten 2018*Eerste semester*

Datum	Activiteit	Executive Pilot
Maa 29 jan 19u30	Voordracht over de opera door Peter Vandamme en nieuwjaarsreceptie in de aula van het Groot Seminarie	JDV, RDW
Don 22 feb 19u30	Voordracht over EU Sat Cen in het Groot Seminarie door Filip Vandenbroek	JDV, BEN, RDW
Zat 10 mrt 10u00	Nationale Algemene Vergadering te Brussel	
Woe 4 apr 19u30	Voordracht Medische hulpverlening na de aanslagen van 22 maart 2016 in het Groot Seminarie door Kom. Guy Borgers	JDV, RDW, SVE
Zat 21 apr 10u00	Algemene Vergadering M&M Brugge/W.VL. en lentelunch in het kasteel van Moerkerke	JDV, ABI, ILO
Don 17 mei 08u30	Bezoek Fabriek van de toekomst en Vlasmuseum te Kortrijk	JDV, RLP
Zat 16 juni	Bezoek aan het Fort van Breendonk & Mechelen	JDV, SVE
Zat 14 jul	Individuele reis naar Londen met wagen of eurostar voor deelname aan de plechtigheden aan de Cenotaph.	RVE

Tweede Semester

Datum	Activiteit	Executive Pilot
Vrij 24 – zat 25 aug	Deelname aan Concert “ Song for Freedom” Burg te Brugge	JDV
Zon 26 aug 11u00	Herdenking RNSB te Oostende	ABI
Zat 8 sep 14u30	Familie wandelzoektocht en BBQ te Loppem	CVH, ABI
Vrij 21 sep 19u00	Thema avond en walking dinner in de Cultuurfabriek te Sijsele	JDV
?? okt	Bezoek aan het waterwinningsgebied te Oostduinkerke	JDV, RDC
Zat 10 nov	Nationale Dag Mars & Mercurius te Gent	
Don 14 nov 19u30	Voordracht “De Belgische loopgraven in Afrika – WOI in Congo” door Jan De Vos in het Groot Seminarie	JDV,
Zat 8 dec 10u30	Jaarlijkse Academische zitting Provinciaal Hof	JDV

Toekomstvisie en actieplan

De voorzitter schetst met hiernavolgende tabel de status van het verleden jaar opgestelde actieplan en de realisaties.

Bijzondere aandacht gaat naar GDPR, met de EU-regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Voor 2018 staat ook het afsluiten van het project van “Schelde naar IJzer” en de tentoonstelling “Dienaars van God in de Oorlog “ op het programma.

Project	Target	Piloot	Doelstelling	Stand van zaken
Statuten & RIO actualiseren	Jan 17	JDV	Oplijnen op statuten nationaal Doelstellingen hedendaags formuleren Recruteringsbasis verruimen (+ Mercurius) Werking vereenvoudigen	Statuten gepubliceerd – Done Deelname WG toekomst M&MNationaal Vraag: moeten we nog verder groeien?
Conventie nationaal	TBD	---	Discussie met M&MNationaal	Ontwerp – juridisch advies afwachten – on hold
Beheer vereenvoudigen	Apr 17	JDV	Rol en frequentie RvB optimaliseren Orgaan voor dagelijks beheer voorzien Werking ondersteunen met comités Medebetrokkenheid van leden verhogen	Vergaderfrequentie RvB – Statuten – Done Oprichten orgaan dagelijks beheer – To do Activeren comités – To do
Ledenwerving versterken	---	RVE	Recrutering doelgericht verbeteren	WG samenstellen – To do Invullen rekruteringspolitiek – To do Actualiseren procedures – To do Actualiseren informatiepakket – To do
Beheer activiteitenkalender	---	ABI	Activiteiten organiseren en uitvoeren Medebetrokkenheid leden verhogen	Comité activiteitenkalendersamenstellen – To do Afwerken kalender 2017 – Done Invullen kalender 2018 – Done
M&MContact verbeteren	Dec 17	RVE	Meerwaarde bieden aan leden Creatie kwaliteitsvol communicatie-instrument Inhoud en vorm verbeteren	Vorm & inhoud M&MContact New Look – Done Samenstellen redactiecomité – oproep Formuleren redactiepolitiek
Website valoriseren	---	---	On hold	On hold
Gebruik ICT-middelen	---	ABI	Eenvormig en interactief informatie aanmaken, bewaren en beheren	Realisatie "Centraal Informatie Beheer" – CIB – Done Bescherming persoonlijke levenssfeer GDPR – To do Artikel M&MContact en mailing – Done
Trefpunt promoten	Sep 16	JDV		Artikel M&MContact en mailing – Done
Deelname plechtigheden	Sep 17	ABI	Selectie van relevante plechtigheden	Selectie van relevante plechtigheden – Done
Herdenking en herinnering	---	ABI JDV FCR	Bijdragen tot het historisch bewustzijn door het organiseren van herdenkingsactiviteiten	2016 : Auto Canon Mitrailleur AC – Done 2017 : 75 jaar LTZ V. Billet en Dieppe – Done 2018 : Expo "Dienaars van God in de Oorlog" 2018 : Afsluiten project "Van Schelde naar IJzer"

VARIA - VRAGEN EN VOORSTELLEN VAN DE LEDEN.

Lid Stefaan Vergaerde stelt voor om Dr. Luc Proot uit te nodigen om te spreken over zorgplanning en euthanasie. Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de Algemene Vergadering.

Een zonovergoten aperitief, een feestelijke lentelunch en een afsluitend dansfeest

Na de Algemene Vergadering was het tijd voor de receptie en het aperitief, waarvoor niet minder dan 102 deelnemers naar het zonovergoten terras van het kasteel trokken. Om 13.30 uur werd dan het terras geruimd voor de feestzaal, waar een lentelunch werd geserveerd aan 94 deelnemers. Zoals steeds een culinair succes.

Omstreeks 15.00 uur bracht de ons ondertussen vertrouwde Philip Boterman wat leven in de brouwerij met zang en muziek en werden de spieren losgemaakt op de dansvloer. De grote tevredenheid van de aanwezigen en hun lovende woorden bevestigden dat dit eens te meer een zeer geslaagde bijeenkomst was.

Uit onze fototheek

Groene Energie

Groep Deketelaere
zonneboiler, fotovoltaïsche panelen

Groep Deketelaere

zonnepanelen

windmolen

INVESTEER IN DE TOEKOMST

micro wkk

zonneboiler

MEUBILAIR OP MAAT

ALGEMENE RENOVATIEPROJECTEN

Hydropress

Groep Deketelaere
pompiinstallaties, hoofdverdelers Lowara

GISTELSTEENWEG 83
8490 VARSENARE

T 050 38 84 14
F 050 39 28 79

www.groepdeketelaere.be
info@groepdeketelaere.be

Bezoek Vlasmuseum en Fabriek van de Toekomst

Kortrijk – 17 mei 2018

Verslag door Ronny Vermeersch, ondervoorzitter en Jan De Vos, voorzitter

Met een 24-tal deelnemers trokken we op een zonovergoten dag naar Kortrijk voor een tweeluik rond de industrie. Het Kortrijkse is ongetwijfeld één van de industrieel meest succesrijke streken van onze provincie en het was een kolfje naar de hand van bestuurslid Rudolf Leplae om ons daar op een gevarieerd programma te vergasten. Een onderdompeling in geuren en kleuren in het rijke textielverleden van de streek, een voortreffelijke lunch in de voor ons niet onbekende Bistro “De Club” in Lauwe en een inkijk in de toch wel revolutionaire ontwikkelingen die ons op industriële vlak te wachten staan. Ondervoorzitter Ronny Vermeersch brengt over het Vlasmuseum een persoonlijk relaas, waarin enig jeugdsentiment verweven zit.

Over autocarperikelen en jeugdsentiment

Toen bestuurslid Freddy Vervaeke met het teleurstellend nieuws kwam dat het vrijwel onmogelijk was om voor deze uitstap nog een autocar te vinden en secretaris André Billiet daarop voorstelde om te kiezen voor carpooling, antwoordde ik hen dat ik verkoos om met eigen wagen enkel het namiddagprogramma over robotica in de “Fabrieken van de Toekomst” te volgen. Samen met mijn echtgenote en enkele vrienden had ik immers het vroegere vlasmuseum van Kortrijk met een gids bezocht. Dat moet ergens in 2009 zijn geweest. Trouwens was ik opgegroeid midden de vele goudkleurige vlasakkers die de rijke landbouwgronden in en om mijn dorp telden. De “Vlasschaard” om het met de titel van de roman uit 1907 van onze Vlaamse schrijver Stijn Streuvels te zeggen, lag er te rijpen in de zonovergoten velden... Echter niet zo in de roman van Streuvels, want onophoudelijk slecht weer was de aanleiding van het drama dat zich afspeelde in het boek. De roman werd ook voortreffelijk verfilmd.

Foto: www.beeldbank.kortrijk.be

Als dorpsjongens hielden we ons ver van de doordringende geur van het vlas dat zonen en dochters van vlasboeren soms meebrachten. De scherpe geur ervan nestelde zich in hun kleren en huid. Voor de dochters was dit minder moeilijk, want in mijn jeugd jaren in de naoorlogse periode was er nog een duidelijke separatie tussen de geslachten. Co-educatie werd blijkbaar pas vele jaren later uitgevonden. We

bewonderden hen wel om hun gespierdheid want al zeer jong stonden ze op het veld naast de volwassen noeste vlasarbeiders en een “schove”¹ van toch een 10 kg draaiden ze met één beweging naar de juiste kant om verder te drogen.

Mijn dorp telde een grote vlasroterij en ik was gelukkig én fier haar terug te vinden op een globale kaart van West-Vlaanderen met de inplanting van de vlasbedrijven van weleer, die ik ontdekte op de tweede verdieping van het museum.

De autocarperikelen raakten opgelost

Vanaf de opstapplaats aan het station te Brugge reden we vlot naar de tweede opstapplaats aan HOWEST in Kortrijk, waar de deelnemers uit Kortrijk, Menen en de Westhoek ons vervoegden. Ons bestuurslid Rudolf Leplae had hen vakkundig opgevangen en was content dat iedereen present was. Rudolf had deze daguitstap en dus ook het namiddagprogramma met het nodige lobbywerk en influentie op punt gesteld. Onder zijn deskundige begeleiding stonden we het opgegeven uur midden het vernieuwde vlasmuseum, inbegrepen mijn echtgenote en ikzelf. We zouden het ons niet beklagen, zo bleek al snel, want in vergelijking met het oude was de uitbouw van het nieuwe museum modieus, overzichtelijk en didactisch-interactief.

Het museum is ingetrokken in een voormalig gerenommeerd verzendhuis van de “Linen Thread Company”, dat gebouwd werd in 1912. Een puik staaltje van industriële architectuur.

briefing te krijgen en een bezoek te brengen aan het applicatielab Mechatronica.

Sirris Competence Center

Met 150 experts helpt Sirris, het collectief centrum van de technologische industrie, elk jaar ongeveer 1.300 bedrijven de juiste technologische keuzes te maken en hun innovatieprojecten met succes te realiseren. Daarbij wordt individuele technologische ondersteuning, Hightech infrastructuur en partnernetwerk, naast inspiratie rond innovatie en technologie aangeboden.

Een uitgebreide, goed gestructureerde en geïllustreerde voorstelling schetste een beeld van de technologische revolutie waarvoor de maakindustrie staat en die even ingrijpend zal zijn als de eerste industriële revolutie. Artificiële intelligentie en robotten zullen de werkplek van de operator ingrijpend wijzigen. De demonstraties in het applicatielabo Mechatronica maakten duidelijk dat mens en machine in de toekomst interactief met elkaar zullen samenwerken. De voorstelling was dermate interessant dat we die in ons volgend nummer onder de vorm van een hoofdartikel uitgebreid zullen weergeven.

¹ schove: schoof, opgezette bundel van gemaaid gewas, in zonderheid graan en vlas, om het te laten drogen in de zon

² schabbe: verouderd woord voor een blauwe boerenkiel; wordt in West-Vlaanderen gebruikt voor een stofjas.

³ schorte: dialectwoord om "het schort" aan te duiden, kledingstuk dat voorgebonden wordt om de onderliggende kledij zelf te beschermen.

**BOUW EN COÖRDINATIE
DECEUNINCK SANDRINO**

BCDS bvba | Herstvelde-West 11, 8200 Sint-Andries
050/33.88.70 | 0473/58.98.64 | info@bcds.be | www.bcds.be

Professionele hulp aan particulieren
(regio Brugge) bij :

renovaties, keuze materialen,
premie-aanvragen, prijsaanvragen en
onderhandelingen met aannemers,
bemiddeling bij bouwgeschillen
tussen bouwheer-aannemer-
architect, advies vóór aankoop pand
(raming te verwachten kost bij
renovatie, gebreken controleren, ...)
coördinatie renovaties,
zolderinrichtingen, ...

0473/58.98.64 – info@bcds.be

Bezoek Fort van Breendonk

16 juni 2018

Verslag door Stefaan Vergaerde

Met 24 leden en partners, of mag ik zeggen "moedigen", van Mars en Mercurius Brugge-West-Vlaanderen trokken wij er een dagje op uit. Ditmaal geen "weekdagactiviteit" maar een weekenddagactiviteit". En ditmaal ook geen bedrijfsbezoek binnen de provincie West-Vlaanderen.

Een gastvrije ontvangst

Neen, de boordcommandant van Albion Tours bracht ons naar de provincie Antwerpen en in het bijzonder naar Willebroek-Breendonk. Het resultaat van de zeer goede vriendschapsbanden tussen M&M Brugge-West-Vlaanderen en de vzw "De Vrienden van het Fort van Breendonk". En we mogen inderdaad wel stellen VRIENDEN.

Bij onze aankomst aan in het fort van Breendonk werden wij persoonlijk, zeer gastvrij en vriendelijk ontvangen door de voorzitter van de Vrienden van het Fort van Breendonk, Kevin Polfliet en zijn team van vrijwilligers. Om wat reserve op te doen, want het was daar ooit anders, werden wij figuurlijk vergast op koffie en koffiekoeken. Van één ding waren wij alvast zeker: het zou er anders aan toegaan dan de bangelijke dagen die hier ooit "beleefd" werden door militairen tijdens de Eerste en gevangenen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ja, wij zouden na het bezoek zeker het Fort van Breendonk in goede conditie en met een gevoel van welbehagen verlaten.

Fort van Breendonk in de recentelijk heropgebouwde noodwoning van de Eerste Wereldoorlog. Het laatste exemplaar van deze woning werd gevonden in Willebroek en verplaatst naar het Fort van Breendonk.

Daarna gingen wij zeer smakelijk eten in "De schalk", een absoluut aan te raden restaurant in de buurt van het fort. Ik moet niet zeggen dat wij de tijd uit het oog verloren...

En een bijzonder confronterende rondleiding

Na de middag maakten we kennis met de latere geschiedenis van het fort, die ervoor gezorgd heeft dat Breendonk zijn gruwelijk "bijklink" gekregen heeft. Wij werden gelukkig niet getrakteerd op Duits geroep en een pak rammel ... Alhoewel onze gids Kevin er bijzonder goed in slaagde om daar een evocatie van te geven. Wij kregen te horen met wat voor verschrikkelijke ontberingen en martelingen de ruim 3.500 gevangenen tijdens de Tweede Wereldoorlog geconfronteerd werden in het "Kamp Breendonk". Ronduit verschrikkelijk!

's Morgens stonden wij uitvoerig stil bij de geschiedenis van het fort in de periode vóór, tijdens en onmiddellijk na de Eerste Wereldoorlog. Het hoe en het waarom van het Fort van Breendonk, dat diende als een Belgische vesting van 1906 tot 1940, kwam ruim aan bod. Het fort lag in de tweede fortengordel rond Antwerpen en maakte zo deel uit van de Vesting Antwerpen, of Nationaal Reduit, zeg maar Nationaal Toevluchtsoord.

Het aperitief werd ons aangeboden door de Vrienden van het

*Hoe is het mogelijk dat mensen dit anderen kunnen aandoen?
Waarom worden gewone mensen oorlogsmisdadigers?*

Na een rondleiding die niet minder dan drie uren in beslag nam en die nog uren had kunnen doorgaan, namen we jammer genoeg hals over kop afscheid. Mooie liedjes duren nu eenmaal niet lang ... Maar één ding weten we zeker: ons zien ze terug!

Daarom komen we in ons volgend nummer uitvoerig met woord en beeld terug op de geschiedenis van het fort.

Er zijn **TOCH** nog
zekerheden in het leven!

AUTO

WONING

BIJSTAND

HOSPITALISATIE

AANSPRAKELIJKHEID

PENSIOEN

OVERLIJDEN

BANKZAKEN

SPAREN

BELEGGEN

Een ongeluk zit soms in een klein hoekje. Een ongevalletje met de fiets of met de wagen, een ongelukkige val op skireis, een brandje in de keuken... Het is snel gebeurd en zet je wereld grondig op zijn kop.

Dan heb je een goede en betrouwbare partner nodig. Een verzekeringsmakelaar die jou en je gezin kent en je met raad en daad bijstaat.

De expertise van de Maréchal medewerkers, en vooral ook hun inzet, maken op zo'n moment het verschil.

Verzekerd zijn bij Maréchal, da's een zekerheid die kan tellen.

onze mensen maken uw verschil

marechal
Agent AXA BANK
VERZEKERINGEN

Gaston Roelandtsplein 20 • 8310 Assebroek
Oostendse Steenweg 20 • 8377 Meetkerke
T 050-28 80 70 • F 050-28 80 79 • www.marver.be • info@marver.be

Familiedag met wandelzoektocht en barbecue

Loppem – 8 september 2018

Andreas Billiet

Alhoewel we amper halverwege de zomervakantie zijn, moeten we stilaan aan onze jaarlijkse familiedag met wandelzoektocht en barbecue denken. We kozen dit jaar voor Loppem, onder meer omdat in het Kasteel van Loppem de tentoonstelling "Het kasteel van Loppem in 1914-1918" loopt. Deze zeer verzorgde tentoonstelling geeft een goed beeld van de oorlogsjaren in Loppem en in het kasteel en toont het historische belang van het verblijf van Koning Albert I op het kasteel tijdens de laatste oorlogsmaand in 1918. Zijn consultaties leidden tot de vorming van de regering van Loppem en legden de basis voor ingrijpende socio-economische wetgevende initiatieven.

Dit jaar trekken we naar de Brugse buurgemeente Loppem voor onze jaarlijkse familiedag met wandelzoektocht en BBQ. Net als de vele andere buurgemeenten van Brugge die we in de loop van de jaren hebben bezocht heeft ook Loppem een boeiende geschiedenis.

Loppem vormt samen met Zedelgem, Veldegem en Aartrijke sinds 1 januari 1977 de fusiegemeente (groot) Zedelgem.

De vroegste vermelding van „Sedelingem“ is te vinden in een oorkonde van 1089. De naam „Lophem“ duikt voor het eerst op in 1108. Het zijn twee Merovingische nederzettingen. De oorsprong van Loppem en Zedelgem is dus vermoedelijk te situeren in de tijd van de Frankische invallen in de 5de eeuw. Aartrijke is heel wat ouder. De naam „Artiriacum“, komt voor in een oorkonde van 898, en diverse „kouter“-toponiemen wijzen op de Romeinse oorsprong van Aartrijke.

De nederzetting lag aan twee Romeinse wegen: enerzijds Oudenburg-Kortrijk, nu de Zeeweg en anderzijds Kassel-Brugge-Aardenburg, nu de Brugse Heirweg en de Steenstraat.

Eeuwenlang waren Zedelgem, Aartrijke en Loppem kleine buitendorpjes of „prochies“ op het platteland van het Brugse Vrije. Het grondgebied was een feodaal lappendeken van heerlijkheden en lenen. Naast de oude dorpsheerlijkheden, die rechtstreeks afhingen van het Leenhof van de Burg van Brugge, waren grote delen van het grondgebied onderhorig aan andere heerlijkheden zoals Den Houtschen, Tillegem, het Land van Wijnendale, enz.

Gelukkig blijven er hier en daar in het dorp nog wat historische restanten van deze rijke geschiedenis te bekijken en valt hierover heel wat te vertellen.

We komen samen in het Parochiaal Centrum in de Ieperweg. Daar kan vanaf 14.30u gestart worden met een zoektocht van ongeveer 5 km. De zoektocht komt voorbij het kasteel van Loppem de tentoonstelling "Het Kasteel van Loppem in 1914-1918" nog loopt tot 11 november 2018. Deelnemers aan de wandelzoektocht kunnen de tentoonstelling op eigen initiatief bezoeken. Zie www.kasteelvanloppem.be toegangsprijs €7. De tentoonstelling belicht Loppem als dorp in de oorlog, het verblijf van Koning Albert I en Koningin Elisabeth op het kasteel, de vorming van de "Regering van Loppem" en de figuur van Albert van Caloen als burgemeester.

Het eindpunt van de wandelzoektocht is het Parochiaal Centrum waar de deelnemers om 18.00u kunnen genieten van een lekkere BBQ.

Wij hopen onze leden met partner, kinderen en kleinkinderen talrijk te mogen ontmoeten. Ook vrienden zijn welkom.

Plaats van de afspraak

Parochiaal Centrum
Ieperweg 2
8210 LOPPEM

Een afzonderlijke uitnodiging volgt later.

Thema-avond “Waterloo Night”

Voordracht en ontvangst met wandelbuffet

Cultuurfabriek Sijsele – 21 september om 19.00 uur

Ronny Vermeersch, ondervoorzitter

Met deze thematische avond willen we de nog jonge traditie van een jaarlijkse ontmoeting rond een historisch thema, met een aansluitende ontvangst en wandelbuffet, bevestigen. We beogen ook ditmaal verruiming door samenwerking te zoeken met andere verenigingen voor officieren in onze provincie.

Het historisch thema

Het thema van de avond wordt ingeleid met een beschrijving van het galabal dat lady Hamilton organiseerde te Brussel op de vooravond van de slag bij Quatre-Bras. Welke officieren en dames waren aanwezig? Wie vertrok midden in de nacht samen met generaal Wellington spoorloos richting Charleroi, Napoleon tegemoet? Welke waren de intriges? Hoe kwam het tot de voor Napoleon noodlottige afloop... maar ook:

Wie was Wellington en vooral, wie was Napoleon?

De spreker

Bert Gevaert, een gerenommeerd en enthousiast Napoleonkenner, zal in een authentiek kapiteinsuniform als ordonnans van Napoleon deze geschiedkundige periode tot leven brengen. Napoleon als het ware gezien door de ogen van zijn eigen ordonnansofficier. Verder behandelt zijn drie man sterk team bij voorbeeld ook de medische verzorging in die tijd, gezien door een chirurgijn in uniform en demonstreren twee specialisten hoe met vuurwapens en sabels werd omgegaan tijdens de gevechten.

Ook wordt de vraag gesteld hoe onze voorouders in onze gewesten de Napoleontische tijd beleefden of liever, overleefden ...

De spreker en zijn team blijven gedurende het wandelbuffet in hun uniformen en met hun wapens en toebehoren beschikbaar om verder na te praten, vragen te beantwoorden en wie weet, wat demonstraties te verzorgen.

Het wandelbuffet

Na de voordracht volgt een aperitief, waarna kan aangeschoven worden voor een wandelbuffet. Een beproefde formule om elkaar in een ontspannen sfeer te ontmoeten en verder gezellig na te praten.

Traiteur 't Veld uit Sijsele zal net als vorig jaar een uitstekend verzorgd en rijkelijk gevarieerd buffet aanbieden.

De Cultuurfabriek in Sijsele met zijn moderne podiumzaal en foyer is een gedroomde locatie daarvoor, zo ondervonden we vorig jaar.

Een afzonderlijke uitnodiging volgt later
Dresscode: casual dressy, gentle and elegant

Voorstelling van het Special Operations Regiment

Jan De Vos, voorzitter

Op 3 juli 2018 werd het nieuwe Speciale Operaties Regiment (SO Regt) voorgesteld in aanwezigheid van Minister van Defensie Steven Vandeput. Dit nieuwe regiment werd samengesteld met eenheden van de vroegere Lichte Brigade, die werden overgedragen van Marche-en-Famenne naar Heverlee.

Belang van special operations neemt toe

De omvorming van de Lichte Brigade naar een *Special Operations Regiment* of *SO Regt* is deel van de Strategische Visie voor Defensie die Minister Steven Vandeput goedkeurde in 2016 en is een van de speerpunten van de hervorming van de Land Component. Die hervorming was nodig om tegemoet te komen aan de vraag van ondermeer de NAVO naar meer troepen die in staat zijn om *special operations* uit te voeren.

Special operations zijn militaire activiteiten die uitgevoerd worden door speciaal georganiseerde en uitgeruste eenheden. Ze maken gebruik van bijzondere tactieken, technieken en inzetmethodes om gevoelige acties uit te voeren, zoals het vergaren van informatie, aansturen van precisiebombardementen of het bevrijden van gijzelaars in het buitenland. Volgens de defensie-minister past bijvoorbeeld de opdracht die ons leger op vraag van de internationale coalitie in Irak tegen IS uitvoert perfect in dat kader. De Iraakse troepen worden door België opgeleid en ondersteund, zodat ze zelf kunnen instaan voor de veiligheid in hun land.

Nieuwe structuur voor nieuwe opdracht

De beslissing om dit regiment op te richten vloeide voort uit de operationele noden die werden aangevoeld tijdens buitenlandse operaties onder NAVO of VN-vlag. Sleutel-element in de nieuwe structuur is het *Special Operations Command* of *SOCOM*, dat werd opgericht in 2017. Als Belgisch expertisecentrum voor special operations vormt SOCOM de hoeksteen van de internationale en interdepartementale samenwerking op dat gebied. Een van de hoofdtaken van SOCOM wordt daarom het uitwerken van het *Composite*

Special Operations Component Command Project. Dit initiatief werd gezamenlijk opgezet door België, Nederland en Denemarken en moet leiden tot een inzetbare eenheid die ter beschikking van de NAVO kan gesteld worden.

Het *SO Regt* zal het bevel voeren over alle *special operations forces* van de Land Component en is samengesteld uit de Special Forces Groep, het 2de Bataljon Commando, het 3de Bataljon Paracommando en hun aanverwante trainingscentra, plus de 6de Groep Communicatie- en Informatie-systemen. Deze laatste zal instaan voor de communicatie-steun. Maar daarmee stoppen de veranderingen niet, want ook de interne structuren worden aangepast, de effectieven van de *Special Forces Group* zullen verhoogd worden en elke eenheid krijgt een specifieke heroriëntatie die gericht wordt op het uitvoeren van speciale operaties.

Het regiment zal permanent worden ingezet en zal dus zo operationeel mogelijk moeten zijn. Het krijgt bovendien ook nieuw materieel. Het *FOX Rapid Reaction Vehicle* of RRV, een licht tactisch voertuig, zal vanaf januari 2019 operationeel zijn en werd alvast voorgesteld.

Een Europees perspectief

Deze transformatie past binnen een globale Europese context, waarin Europese legers in toenemende mate streven naar samenwerking en inzetbaarheid met betrekking tot hun buitenlandse acties. Het is bovendien een voorbeeld van het vermogen van de Europese legers om zich aan te passen aan de nieuwe uitdagingen waarvoor ze staan aan de hand van de lessen die volgden uit vroegere missies. Het concept moet zijn volle waarde misschien nog bewijzen, maar het is een stap op weg naar een betere militaire interoperabiliteit tussen EU-lidstaten.

Foto's : www.mil.be

De evoluties in de West-Vlaamse woningbouw

Rudolf Leplae, bestuurslid

Bronnen

Wij hebben als bron voor dit artikel de statistieken van de Algemene Directie Statistiek van de Federale overheid genomen en een artikel in de brochure *"West-Vlaanderen Werkt"*. Uit deze informatie is ontegensprekelijk af te leiden dat zich een belangrijke evolutie in de bouwintenties voordoet. In West-Vlaanderen is deze evolutie – mede door de verschillen in regio's als de kuststreek, de centrumsteden en de landelijke regio's met heel verschillende opvattingen en noodwendigheden – niet uniform. Hieronder enkele voorbeelden om dit duidelijk te maken.

De steden

De stadsvlucht is de laatste 10 jaar fel teruggelopen in Vlaanderen. Waar in 2007 nog meer dan 7.000 personen de 13 centrumsteden verlieten, waren er dat in 2016 nog slechts iets meer dan 2000.

Als men Kortrijk, Brugge, Roeselare, Ieper en Oostende als voorbeeld van centrumstad neemt, stelt men het volgende vast: in Kortrijk en Brugge is de stadsvlucht gelijk gebleven en zijn het vooral jongeren die vertrekken. Roeselare daarentegen doet het beter. Er is praktisch geen stadsvlucht meer en de stad groeit en trekt vooral gezinnen aan. De groei in Roeselare is ongeveer vier keer zo groot als in Ieper. Ook Oostende groeit, maar daar is de toename eerder bij oudere gezinnen te vinden.

Kleinere gezinnen

In West-Vlaanderen stijgt het aantal huishoudens, zoals trouwens in gans Vlaanderen, wat niet inhoudt dat de bevolking overeenkomstig stijgt. De verdunning van de gezinnen vertoont een aanhoudende trend. Het Federaal Planbureau verwacht dat het aantal alleenstaanden tussen 2016 en 2030 nog met 22,6% zal toenemen, wat bijgevolg voor een wijziging in de bouwplannen zorgt.

Kleiner wonen

De statistieken maken een evolutie in Vlaanderen zichtbaar: de Vlamingen gaan compacter wonen. In de laatste 20 jaar daalde de gemiddelde ingenomen oppervlakte per bouwvergunning van 140 m² tot 90m². Ook in West-Vlaanderen daalde de oppervlakte van 116m² in 1998 naar

87m² in 2016. Het is niet abnormaal dat het gemiddelde van West-Vlaanderen lager ligt dan in de rest van Vlaanderen, door de hoge concentratie van kleinere nieuwbouw aan de kust. De gemiddelde ingenomen oppervlakte per huishouden in Blankenberge bijvoorbeeld bedraagt slechts 70m².

Dichte bebouwing in West-Vlaanderen

De graad van bebouwing in Vlaanderen behoort tot de hoogste van Europa. Enkel Malta is dichter bebouwd, maar daar is het aantal inwoners per km² vier keer hoger dan bij ons. In Nederland, dat een hoger aantal inwoners per km² dan Vlaanderen telt, neemt één derde minder bouwruimte in. Wat West-Vlaanderen betreft, staan wij op hetzelfde niveau als de rest van Vlaanderen. Wij hebben een bouwoppervlakte beslag van 17,3% tegenover 19,25% in Vlaanderen.

Vlaanderen hoopt op een geleidelijke vermindering van het oppervlakte beslag en streeft naar een groeistop tegen 2040.

Energie en wonen

Ook is belangrijk aan te stippen dat de gemiddelde ouderdom van de woningen in West-Vlaanderen overeenstemt met deze in heel Vlaanderen. Toch zijn er binnen onze provincie zelf duidelijke verschillen waar te nemen. De jongere woningen zijn in aantal het talrijkst aan de kust, terwijl de woningen in de Westhoek gemiddeld ouder zijn. Dat is grotendeels te wijten aan het feit dat vele woningen in Wereldoorlog I vernield werden en vervolgens herbouwd werden in de periode na de oorlog.

Dat oudere woningen meer energie verbruiken is een feit. Men heeft vastgesteld dat het energieverbruik van een gemiddelde West-Vlaamse woning even hoog is als het verbruik in het koude Finland. Nederland dat ongeveer ons klimaat heeft, heeft een verbruik dat de helft lager is dan bij ons.

Volgens Steunpunt Wonen mogen we niettemin wijzen op een merkelijke verbetering in het energieverbruik. De woningen gebouwd na 2006 verbruiken één derde minder dan de woningen die vanaf 1945 gebouwd werden. De bouwmaatschappij Matexi beweert zelfs dat ze nu woningen bouwt die nog geen 15 % verbruiken in vergelijking met de woningen van na Wereldoorlog II

Conclusies

Als we in West-Vlaanderen onze milieudoelstellingen willen halen, moet er niet alleen gestreefd worden naar woningen die zuinig zijn met energie, maar er moet ook gelet worden op de ligging en de oppervlakte.

Renovatie, sociale cohesie en mobiliteit zullen ook een belangrijke rol spelen.

De handelsrelaties tussen Europa de VS

Naar een drama?

Rudolf Leplae, bestuurslid

De recente evolutie in de handelsrelaties tussen Europa en de Verenigde Staten wordt door veel experts met argusogen gevolgd en druk besproken in de media, met als centrale vraag wat de gevolgen zouden kunnen zijn.

Een econoom aan het woord

De befaamde econoom Prof. Paul De Grauwe heeft hierover een uitgesproken mening. Hij is ervan overtuigd dat Europa minder dan de VS moet vrezen voor de eventuele gevolgen van het actuele handelsconflict.

Professor Paul De Grauwe

Foto: De Morgen

Het invoeren of verhogen van invoerrechten op de Amerikaanse producten zou de VS meer economische schade berokkenen dan wat de Amerikaanse invoerrechten op Europese producten zouden berokkenen, meent de professor.

Nood aan een Europees eendrachtig antwoord

Als president Trump het handelsconflict met Europa laat escaleren, is het zeer belangrijk dat Europa eensgezind en eendrachtig reageert.

Europacommissaris voor handel Mw Cecilia Malmström zag Europa verplicht te reageren met hogere invoerrechten op een aantal Amerikaanse producten die hier populair zijn, zoals jeansbroeken, motorfietsen en pinda's. Deze heffingen gebeuren met unaniem akkoord van alle Europese lidstaten als reactie op de beslissing van de VS om invoertaksen te leggen op Europees staal en aluminium.

De Europese heffingen brengen in een eerste fase 2,8 miljard compensatie, maar de schade door de Amerikaanse heffingen zou 6,4 miljard Euro bedragen. Er zal dus nog moeten nagedacht worden om eventueel op nog andere Amerikaanse producten invoerrechten te heffen.

Maar Europa staat daarin niet alleen, want ook Rusland en China zullen handelsmaatregelen nemen tegen Amerika.

Naar een internationaal handelsconflict?

Afgaande op wat in het verleden gebeurde, mogen we verwachten dat dergelijke maatregelen kunnen uitmonden in een groot internationaal handelsconflict. Gelukkig is dit nu nog niet het geval, gezien de beperkte schaal van de huidige maatregelen, die slechts slaan op een klein deel van de handel, en door het feit dat in het huidige conflict de VS zo goed als geïsoleerd staan.

De VS zullen waarschijnlijk zeer graag het Europees front uiteendrijven. Zij proberen vooral Duitsland te treffen met heffingen op de automobielsector, die voor Duitsland zeer belangrijk is. Onrechtstreeks zou ook België hierdoor getroffen worden, daar onze economie voor een stuk afhankelijk is van Duitsland.

Het is dus belangrijk dat Europa één front blijft vormen om dit te voorkomen. Als geheel staan wij sterk in dit conflict en gezien ook China in dit handelsconflict een rol speelt, staan de VS eerder zwak en zal president Trump zijn dreigende taal in dit economisch conflict heel waarschijnlijk moeten wijzigen.

Wij mogen rustig concluderen dat wij in Europa op economisch vlak niet het zwakste broertje zijn.

Bron: De Morgen

Voorbije herdenkingsplechtigheden

Herdenking V-Dag

Brugge – 8 mei 2018

Jan De Vos, voorzitter

Aan het Monument der Weggevoerden op het Stationsplein organiseerde de stad Brugge een plechtigheid om het einde van de Tweede Wereldoorlog in Europa te herdenken. Enkele leerlingen van de hotelschool Spermalie en het Instituut Heilige Familie brachten getuigenissen en bezinningsteksten.

Onder impuls van het Brugse stadsbestuur en diensthoofd Protocol en Onthaal Marc Mosar is de herdenking van de V-Dag in Brugge meer geworden dan een traditionele plechtigheid. Niet enkel hulde en herdenking van de oorlogsslachtoffers kwam aan bod, want ook de jongere generatie was prominent aanwezig met een hedendaagse boodschap. Herinneringseducatie zoals het hoort!

Daarom bieden we met deze bijdrage een overzicht van de toespraken van schepen Dirk Defauw en AVBOS-voorzitter Maurice Debruyne én van de persoonlijke getuigenissen die tien jongeren brachten.

Toespraak van schepen Dirk Defauw

Dames en heren,

Ik verwelkom u graag op het stationsplein van Brugge. Een drukke plaats waar elke dag duizenden mensen aankomen of vertrekken naar hun bestemming. Alles moet hier snel gaan, dus op een plek als deze kan even stilstaan niet anders dan opvallen. Dat moet ook, want de boodschap die vandaag opnieuw wordt verspreid is er een van vrede, verdraagzaamheid en vrijheid, want daar staat Victory Day of "V-dag" voor.

We zijn hier vandaag samengekomen op het stationsplein om het einde van de Tweede Wereldoorlog te herdenken. We staan even stil bij de vele mensenlevens die tijdens de oorlog verloren gingen. Soldaten gaven hun leven voor onze vrijheid

en miljoenen burgers werden het slachtoffer van een onmenselijke gruwel.

Voor mensen die de oorlog niet bewust meemaakten, lijkt het soms een ver-van-ons-bed show. Voor te veel mensen, die vandaag in oorlogsgebied leven, is dit echter een dagelijkse realiteit. Ook wij werden in België twee jaar geleden, op 22 maart 2016 om precies te zijn, geconfronteerd met de pijn die ons allen raakte in het diepst van ons hart. Het gevoel van oorlog kwam plots heel dichtbij. Door deze onwezenlijke en laffe aanslagen werden we geconfronteerd met onze eigen kwetsbaarheid. Maar we zien ook de sterkte van onze samenleving: de solidariteit en de eenheid. Dit is ook de boodschap die we moeten blijven verspreiden, want oorlog is nooit de oplossing.

Tijdens Victory Day, pleiten we voor vrede en respect en zetten we onze verbondenheid extra in de verf. Laten we deze plechtigheid opdragen aan iedereen die ooit het slachtoffer werd van geweld. Aan iedereen die er de littekens van draagt of er dierbaren door verloren heeft.

Ik wens u allen nog een dag vol vriendschap, warmte en vrede.

Toespraak AVBOS-voorzitter Maurice Debruyne

Meneer de Burgemeester, Meneer de vertegenwoordiger van de provincie, Meneer de Militaire Commandant van de Provincie, Meneer de vertegenwoordiger van de Marine component, Dames en Heren Schepenen, burgerlijke en militaire autoriteiten,

Dames en Heren,

08 mei 1945: Het einde van de tweede wereldoorlog in Europa is een feit. Na meer dan vier jaar oorlog, komt er eindelijk weer vrede in Europa, terwijl in het verre Oosten de Japanners de strijd verder voeren, om slechts in augustus te capituleren. Het oorlogsbeeld in de wereld was totaal veranderd. De totale oorlog had zijn intrede gedaan, waarbij de burgerbevolking niet meer gespaard bleef. 49 miljoen mensen verloren het leven, waaronder ongeveer 10 miljoen gedeporteerden in de Duitse kampen. Gewone burgers werden opgepakt en vermoord omdat zij tot een ander ras, geloof of geaardheid behoorden of gewoon omdat zij van hun land hielden.

Ook ons land betaalde een zware tol. De meer dan 88.000 Belgische slachtoffers waren overwegend burgers die vielen bij beschietingen, bomaanvallen, represailles van de bezetter zoals in Vinkt waar 94 burgers tussen 14 en 93 jaar oud, wegens een vermoede actie van de weerstand door de Duitsers gefusilleerd werden. Achteraf bleek dat die vermoede actie enkel ging om enkele schoten door de achterhoede van een Belgische militaire eenheid gelost op de voorhoede van een Duitse eenheid.

Velen echter vonden de dood in Duitsland waarheen ze door de bezetter gedeporteerd werden. Ik heb het niet alleen over weggevoerden en werkweigeraars waarvoor hier deze gedenksteen opgericht werd maar ook over de weerstanders die door de bezetter opgepakt werden en in de concentratiekampen terecht kwamen. Met de leeftijd werd geen rekening gehouden. Denken wij maar aan de leerkrachten en scholieren van de Middenschool die opgepakt werden en waarvan meerderen de gruwel van het concentratiekamp ondergingen en sommigen het niet overleefden. Zij die het wel overleefden keerden sterk gehavend terug en blijven voor het leven getekend.

Zoals ieder jaar herdenken wij hier bij deze eenvoudige gedenksteen alle gevallen van de tweede wereldoorlog maar in het bijzonder de gedeporteerden, weerstanders, oorlogsvrijwilligers en onschuldige burgers die voor onze vrijheid en welvaart het leven lieten. Denken wij ook even aan de Belgen die in het buitenland na de oorlog stierven in hun strijd voor een rechtvaardige zaak; Korea-strijders, de Paracommando's in Rwanda, en de veteranen in humanitaire opdracht.

Hebben de wereldleiders uit die gruwelen iets geleerd? Ik zou denken van niet. Er zijn immers vandaag meer dan dertig conflicten in de wereld waar haat, omwille van ras, stam, religie, geaardheid, machtswellust of economische redenen dagelijks slachtoffers eisen. De oorlog heeft een gans nieuwe gedaante gekregen die door terrorisme overal en onverwacht kan toeslaan zoals wij gezien hebben in Washington, Spanje, Parijs, Brussel, Nice, Londen en meerdere andere steden. Wereldwijd bloeit de wapenindustrie als nooit tevoren en worden miljarden verknood terwijl de bevolking van die landen in Afrika, in Azië of in Zuid-Amerika in de grootste armoede leven.

Wij moeten ons met klem verzetten tegen elke vorm van geweld, van haat, van extremisme en onverdraagzaamheid

en hopen dat ooit de droom van totale wereldvrede werkelijkheid wordt.

Ik ben bijzonder verheugd dat hier vandaag vier scholen vertegenwoordigd zijn bij deze herdenking. Ik dank de directie en de aanwezige leerlingen van het Technisch Instituut Heilig Hart, de Middenschool Brugge Centrum, de Hotel en Toerismeschool Spermalie en het Sint-Lodewijkcollege voor hun bijdrage aan deze plechtigheid. Ik stel ten ander vast dat onze jeugd zich meer en meer bewust is van de noodzaak tot herinneren.

Namens het Algemeen Verbond van Brugse Oud-strijders en Vaderlandslievende Verenigingen dank ik hier van harte het stadsbestuur voor de organisatie, alsook alle aanwezige prominenten, alle leden van onze verenigingen en allen die door hun aanwezigheid aan deze hulde deelnemen. Wij mogen hen die vielen voor onze vrijheid en welvaart nooit vergeten. Gans in het bijzonder dank ik hier zeer gemeend onze vaandeldragers die met hun vaandel, symbool van onze nationale eenheid, deze plechtigheid opnieuw de verdiende luister bezorgen.

Ik dank U voor uw aandacht, leve België

Vijf familie verhalen

Het stadsbestuur maakt er een punt van om bij belangrijke herdenkingen ook jongeren actief te betrekken. Ook dit jaar waren scholieren van Brugse middelbare scholen aanwezig.

Vijf leerlingen van het 5de jaar Architecturale en Binnenhuis-kunst van het Technisch Instituut Heilige Familie, samen met geschiedenisleerkracht Lisa Van Nevel, brachten getuigenissen uit hun eigen familieverleden.

Leerlingen van het Instituut Heilige Familie brachten een persoonlijk familie verhaal

Andres Devlieghe – Instituut Heilige Familie

Mijn betovergrootvader, Henri Vanbesien, werd geboren in 1881 in Torhout. Tijdens de oorlog moest het gezin hun radio afgeven, omdat ze ermee naar de Engelse radiozender konden luisteren. Mijn betovergrootvader heeft ook een tijdje in de gevangenis gezeten omdat iemand uit het dorp had gezegd dat Henri dingen deed voor de Duitsers. Er stonden regelmatig hakenkruisen op hun gevel geschilderd. Torhout werd vaak gebombardeerd tijdens de oorlog. Toen Henri eens buiten

stond zag hij rookpluimen op de plaats waar de kerk werd gebombardeerd en afbrandde.

Jelena Delbée – Instituut Heilige Familie

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het luchtruim voor het eerst een echt front. Vanaf 10 mei 1940 lagen Belgische steden onder vuur. Tot enkele dagen na de Belgische capitulatie dropten Duitse vliegtuigen bommen boven ons land. De mensen sloegen massaal op de vlucht. Zo ook mijn tante Ruffina en oom Maurice en hun dochtertje Brigitte: zijn trokken naar Meigem. Oom Maurice is de broer van mijn overgrootvader. Ze zouden naar familie gaan, maar die was er niet meer. Ze trokken verder naar de kerk, waar er op 27 mei 1940 obussen vielen. Tante Ruffina had Brigitte op de arm, oom Maurice zat naast haar. Brigitte en haar vader, oom Maurice, waren op slag dood. Tante Ruffina verloor de arm waarop haar dochtertje zat. De vader van mijn opa heeft zijn broer, oom Maurice, gezocht tussen de lijken die op elkaar gegoooid werden.

Gaëthan Van Belleghem – Instituut Heilige Familie

Mijn overgrootvader, Gerard Amys, was hoofdinspecteur in Knokke wanneer WOII uitbrak. Hij was toen 35 jaar, was gehuwd met Elisabeth en had 3 jonge kinderen. Zijn oudste zoon Pieter, toen 9, is mijn opa. Mijn overgrootvader besloot samen met zijn 3 beste vrienden, Valère (Pollet), Charles (Bil) en Richard (Van Wijsberghe) plannen te smeden om de Duitsers te slim af te zijn. Zijn gezin verbleef intussen in de Ardennen.

Ze hielpen met het zoeken naar onderdak voor mensen van wie het huis gebombardeerd was. Ze hielpen er ook mee voor zorgen dat mensen niet al hun eten moesten afstaan. Ze zorgden voor stallen voor hun runderen, zonder dat de Duitsers daar iets van af wisten.

In 1940 werd op mijn overgrootvader geschoten, omdat hij samen met zijn vrienden auto's en wapens van Duitsers had gesaboteerd. Valère Pollet schoot de Duitser onmiddellijk dood. Ze namen zijn papieren af en gooiden die in zee. Wanneer een Duitse officier hierachter kwam, bedreigde hij mijn overgrootvader met een pistool. Een andere verzetsstrijder, 'Meire', sloeg hem een gat in het hoofd.

In 1941 heeft mijn overgrootvader belangrijke kabels in het hoofdkwartier van de Duitsers in Knokke doorgesneden, en reisstempels van de Duitsers gestolen.

Hij werd opgepakt en in 1945 naar een werkkamp gestuurd, maar ontsnapte door zijn duim op het spoor onder een voorbijrijdende trein te leggen waardoor hij medische hulp nodig had.

Na de oorlog ontving mijn overgrootvader militaire en burgerlijke eretekens.

Matthias Van Laere – Instituut Heilige Familie

De oorlog begon op vrijdag 10 mei 1940, de dag voor Pinksteren. 's Ochtends ging mijn opa, André Laleman, toen 13 jaar oud, naar de mis. Als misdienaar hielden hij en zijn vriend Richard de poort open bij het binnengaan. Wanneer de priester, eerwaarde Robert Barbe, de kerk binnenging legde hij al wenend zijn hand op hun schouders en zei 'het is oorlog'.

Omdat de school van mijn opa in Duitse handen was, mocht er geen Engels gegeven worden maar wel Duits. Om meer te weten over hoe de oorlog verliep, ging mijn opa met zijn vrienden naar een winkel van wasmachines in hun straat. Daar was er een radio waar ze in het geniep luisterden naar Jan Moedwil, die eigenlijk Fernand Geersens heet, een Vlaamse reporter in Londen. Hij begon en eindigde het nieuws altijd met "we zullen ze krijgen de moffen".

Wout Mortier – Instituut Heilige Familie

Mijn grootoom, Gerard Maes, is nu 94 jaar. Hij beleefde de Tweede Wereldoorlog als 20-jarige. Hij werd opgeroepen om te gaan werken in Duitsland als mekanieker. Wanneer hij op een dag na zijn verlof weigerde om terug te keren naar Duitsland, werd hij opgehaald door de Vlaamse Brigade. De reden waarom hij thuis wilde blijven was om voor zijn zieke moeder te zorgen. Hij werd naar een werkkamp in Wittenberg gebracht en mocht niet meer naar huis. Hij ontsnapte met 7 anderen in 1944. Ze wandelden de Elbe af tot ze een boot tegenkwamen die niet verder kon varen omdat nog meer noordwaarts de Amerikanen en de Russen tegenover elkaar stonden. De boot bracht hen naar de overkant, en na nog eens 4 uur stappen kwamen ze bij een kamp van de Britten en Amerikanen. Vanuit dat kamp kon mijn overgrootoom met de trein naar huis gaan. Wanneer hij thuiskwam omhelsde hij zijn moeder van vreugde.

Vijf persoonlijke boodschappen

Vijf leerlingen van de Hotelschool Spermalie, met hun geschiedenisleerkracht Fanny Munters, sloten daarop aan met elk een zeer persoonlijke en actuele boodschap. Stuk voor stuk teksten die meer dan de moeite waard zijn om te lezen.

Leerlingen van Hotelschool Spermalie brachten een persoonlijke boodschap

Julie de Vis – Hotelschool Spermalie

Op 10 mei 1940 vernamen de Brugse scholieren uit die tijd via de radio al heel vroeg dat het oorlog was. Hun ouders stonden er verslagen bij. Zij wisten immers wat oorlog betekende. De schoolgaande jeugd niet, nog niet. Zij vertrokken naar school. Sommigen misschien wel om er een toets te maken. Toen zij op school hoorden dat België aangevallen werd en dat ze naar huis mochten, was hun eerste reactie vast "Hoera, we hebben

geen toets". En eerlijk gezegd, die eerste reactie kan ik begrijpen. Als je 16 of 17 was in 1940 had je wel al horen spreken van mobilisatie en blitzkrieg, maar dat waren toen nog begrippen die niet zo goed doordrongen tot hun jeugdige en zorgeloze hersenen. Want als je 16 of 17 bent, dan ben je bezig met andere zaken, toch?

Florentine Wille – Hotelschool Spermalie

Wij zijn nu 17 jaar oud, gewone scholieren, gewone meisjes die zich weinig zorgen moeten maken. Naar school gaan is voor ons de normaalste zaak van de wereld. Maar toen helemaal niet meer. Toen moesten onze leeftijdsgenoten gaan vechten tegen de Duitsers of als ze daar te jong voor waren, moesten ze misschien ook wel vechten, maar dan om te overleven. Uitgaan en plezier maken, dat is wat ons bezig houdt, terwijl zij in die tijd moesten zorgen dat ze veilig waren. Het is goed dat we er vandaag even bij stilstaan dat wij in vrijheid en in vrede samenleven, althans hier, in België toch.

Annelore De Neef – Hotelschool Spermalie

De Tweede Wereldoorlog is voor ons lang geleden. Het aantal mensen die ons hierover 'live' kunnen vertellen wordt ieder jaar kleiner en kleiner. En daarom is het belangrijk om hier vandaag te zijn, om te herdenken. Herdenken is altijd emotioneel. Zeker voor de vele gesneuvelden maar ook voor hun nabestaanden. Het leert ons dat vrijheid belangrijk is, maar niet vanzelfsprekend, want we horen het dagelijks in het nieuws, er is altijd wel een plek waar ze vechten voor vrijheid. We kunnen ons zelf niet inbeelden hoe het is om in oorlog te leven. We kunnen alleen de verhalen proberen te begrijpen. Daarom is het belangrijk om op deze dag extra stil te staan.

Marie Delanote – Hotelschool Spermalie

Vandaag de dag leven we allemaal op een "roze wolkje" zeg maar, waardoor de geschiedenis soms wel eens vergeten wordt. Als je de geschiedenis van de mensheid voorstelt als 1 mensenleven dan gebeurde de 2e wereldoorlog gisteren. Wat zeg ik? Deze ochtend. Maar deze ochtend was alles normaal: uitgebreid ontbijt, veilig naar school, samen zijn met je familie & vrienden. En gelukkig maar. Want we kunnen ons vandaag de dag niet meer voorstellen hoe het zou geweest zijn in de oorlog. Daarom is het belangrijk om te leren over de oorlog, zodat we alles een beetje beter begrijpen. Daarom zijn wij vandaag ook hier om mensen te herdenken, want dit verdienen ze.

Lucile Dehaeze – Hotelschool Spermalie

Kansen in de maatschappij. Hij, zij, jij...ik. Vandaag krijgen wij allen de kans om hier te staan. Maar ook om stil te staan bij het leed en het verdriet die gepaard gingen met die tragedie. Velen zullen hier elke dag snel voorbij wandelen, maar we moeten durven herinnerd worden aan al de vreselijke dingen die er gebeurd zijn en durven leren uit de fouten van het verleden. Dit is ook een kans... Ik merk dat ik zelf ook zoveel onwetendheid heb en ik niet alleen. We leren erover op school en 's avonds op het nieuws zie je nog steeds gruwelijke gebeurtenissen aan de andere kant van de wereld met die vreselijke wapens. Toch is het soms dichterbij dan we denken.

We voelen angst. Wanneer gaat dit eindigen... al deze ellendigheid. Ik sta hier, wij staan hier. Wij krijgen allen de keuze om dit te herinneren, zodat we begrijpen dat wij nu de kans hebben om het anders te doen. Een kans, een keuze. Daar gaat het over.

Bloemenhulde en eerbewijzen

Schepen Dirk Defauw legde namens het stadsbestuur als eerste een bloemenkrans.

Provinciecommandant Luitenant-kolonel Christophe Onraet en Commandant van het Competentiecentrum Marine Fregatkapitein Gilles Colmant legden bloemen namens Defensie.

Voorzitter AVBOS Maurice Debruyne legde bloemen namens alle Brugse vaderlandslievende verenigingen.

De hulde werd afgerond met de Last Post en het nationaal volkslied, waarna een receptie volgde in het huis van de Bruggeling.

Foto's Arnold Deprest.

Oorlogsvrijwilligers blazen verzameling in Loppem

Nationale Dag

Loppem – 22 juni 2018

Jan De Vos, voorzitter

Op 22 juni hield de Koninklijke Nationale Federatie der Oorlogsvrijwilligers '14-'18 en '40-'45 haar nationale dag in het Kasteel van Loppem. Deze stond in het teken van de nakende honderdste herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog. Op het programma een bezoek aan de tentoonstelling "Het Kasteel van Loppem in 1914-1918", een herdenking van de slachtoffers van WOI en een cocktail- en dessertbuffet.

Verwelkoming in historisch decor

Meer dan 220 deelnemers uit heel België en uit Groot-Brittannië tekenden present. Ze werden kort na de middag verwelkomd door nationaal voorzitter Thierry Coppieters 't Wallant. Zijn oudste dochter Anne nam de organisatie van deze dag op zich en kon daarvoor rekenen op de steun van militair provinciecommandant Luitenant-kolonel Christophe Onraet en Kapitein-ter-zee b.d. Jan De Vos, voorzitter Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen en hun medewerkers.

Het kasteeldomein ademde voor de gelegenheid de sfeer van "Den Grooten Oorlog" uit. Naast een doedelzakspeler in traditioneel uniform zorgden een tiental re-enactors in historisch getrouwe uniformen en twee gepensioneerden van het Royal Chelsea Hospital in groot uniform ervoor dat de genodigden meteen in juiste stemming verkeerden.

De zonovergoten kasteeltuinen waren thematisch aangekleed met decorstukken die zorgvuldig ontworpen waren door Nicolas de Séjournet de Rameignies, kleinzoon van de nationale voorzitter.

De voorzitter mocht zich verheugen in de aanwezigheid van menig hoogwaardigheidsbekleder, waaronder de generaals Marc Compennol, Chef Defensie, en Jef Van den Put, voormalig hoofd van het Militair Huis van de Koning; alsook de West-Vlaamse provinciegouverneur Carl Decaluwé en eregouverneur Paul Breyne; naast militair provinciecommandant Luitenant-kolonel Christophe Onraet, Divisieadmiraal Wim Robberecht en Hoofdcommissaris Dirk Van Nuffel, korpschef van de Brugse lokale politie. Meerdere vertegenwoordigers van ambassades en voorzitters van vaderlandslievende verenigingen vulden de rij aan.

Voorzitter Thierry Coppieters 't Wallant ontvangt Generaal b.d. Jef Van den Put (links) en Chef Defensie Marc Compennol

Het kasteel van Loppem in 1914-1918

De dag stond in het teken van de nakende honderdste herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog. Een rondleiding door de tentoonstelling in het kasteel bood daarvoor een gedroomde opstap. Deze tentoonstelling schetst een beeld van het dorp Loppem en van het kasteel tijdens de oorlog en gaat heel uitvoerig in op het verblijf van Koning Albert I en Koningin Elisabeth in het kasteel tijdens de laatste oorlogsmaand. De koning hield er zijn consultaties die leidden tot de vorming van de "Regering van Loppem"

en die aan de basis lagen van het algemeen enkelvoudig stemrecht voor mannen, de syndicale vrijheid, de taalgelijkheid en de vernederlandsing van de Gentse universiteit.

Alle bezoekers waren opgetogen over de kunst- en meubelcollectie van het kasteel en de accurate en zeer volledige tentoonstelling over het verblijf van de Koning tijdens de belangrijke laatste oorlogsmaand.

Eerbetoon aan de helden van WOI

Stipt om 17.15 uur leidde Nationaal voorzitter Thierry Coppieters 't Wallant de hoge genodigden binnen in de manege van het kasteel, die voor de gelegenheid heel feestelijk, maar vooral heel thematisch was aangekleed.

In zijn gelegenheidstoespraak bracht de voorzitter hulde aan de militaire en burgerlijke slachtoffers die tijdens de oorlog hun leven verloren in de strijd voor de vrijheid van ons land en vroeg hij alle aanwezigen hen met een minuut stilte te gedenken. De provinciecommandant huldigde op zijn beurt

de nationale voorzitter, die zelf als zestienjarige dienst nam in het Britse leger als oorlogsvrijwilliger en diende onder Veldmaarschalk Montgomery.

Na een toast op de koningen Filip en Albert I nodigde de voorzitter iedereen uit voor een uitgebreide cocktailtafel en een indrukwekkend dessertbuffet. De dag werd kort voor valavond afgesloten met het nationaal volkslied. Met hun aanwezigheid gaven de oorlogsvrijwilligers, ondanks hun meer dan negentigjarige leeftijd, blijk van vitaliteit en blijvend plichtsbef. De herinnerings- en herdenkingsplicht blijven ze op die manier hoog in het vaandel voeren.

Voorzitter Thierry Coppieters 't Wallant en zijn dochter Anne mochten terugblikken op een zeer geslaagde nationale Dag.

M&M leden François Crepain en echtgenote Martine, Luc Saelens, Ronny Vermeersch, Noëlla Fraeyman, Jan De Vos en Chris Van Hulle stonden mee in voor de organisatie van deze Nationale Dag.

Foto's: Suzanne Nys

Komende herdenkingsplechtigheden

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Zon 05 Aug	10.00 u	81 ^{ste} Nationale Huldeplechtigheid aan Koning Albert I en de helden van de IJzer in Nieuwpoort	Stad Nieuwpoort
Woe 22 Aug	13.00 u 14.15 u 15.30 u 16.15 u	Plechtigheden te Diksmuide n.a.v. 4-daagse van de IJzer <i>Plechtigheid monument van de Franse Marinefuseliers.</i> <i>Nationale plechtigheid - OLV-hoekje Oud Stuivekenskerke</i> <i>Plechtigheid Duitse Militaire begraafplaats Vladslo.</i> <i>Belgisch Frans Canadese herdenking aan het Italiëplein.</i>	Stad Diksmuide GVVD
Zon 26 Aug	11.00 u	Herdenking slachtoffers RNSB 1940-1945 Marinekazerne Oostende	Vriendenkring RNSB M&M BRWV
Maa 27 Aug	18.45 u	Plechtigheid aan monument in de Karthuizerinnenstraat te Brugge in kader van "Den Grooten Tocht"	
Woe 29 aug	10.15 u	Jaarlijks huldebetoon naar aanleiding van het overlijden van hare Majesteit Koningin Astrid in het Astridpark in Brugge.	Dynastie vereniging
Zon 02 sep	10.00 u	Moerbrugge (Oostkamp) bevrijdingsherdenking in de Sint-Godelievekerk en plechtigheid aan het vredesmonument	Gemeente Oostkamp
Zat 08 sep	18.45 u	Bevrijdingsfeesten in Lissewege - Verzameling Onder de Toren Willem van Saeftingestraat	Stad Brugge AVBOS
Zon 09 sep	09.30 u	Canadees-Brits-Poolse Herdenking op de militaire begraafplaats in Adegem - Maldegem	Belgie - Canada
Maa 10 sep	13.45 u 15.50 u	Bevrijdingsfeesten Kristus Koning- Sint Andries Plechtigheid Abdij van Zevenkerken	Stad Brugge AVBOS
Zon 16 Sep	10.40 u	Herdenking slag van 't Molentje in Moerkerke Damme	Stad Damme
Don 27 sept	14.00 u	Herdenking LTZ Victor Billet in de Marinekazerne in Sint Kruis	CCMar
Zon 07 Okt	10.00 uur	Jaarmis Koninklijke Federatie van Oprustgestelde Militairen - Kring Beide Vlaanderen	KFOM
Maa 22 Okt	14.30 u	Herdenking Slag van Tervaete	
Don 01 nov	09.30 u	Herdenking slachtoffers WO I & WO II – OLV-kerk & Centrale Begraafplaats Brugge	Stad Brugge en AVBOS
?? Nov	10.00 u	Herdenkingsdienst voor de overleden militairen uit West-Vlaanderen.	Aalmoezeniersdienst
Vrij 09 Nov	14.00 u	Herdenkingsplechtigheid gesneuvelden Middenschool Brugge	RMS Brugge
Zon 11 nov	11.00 u	Herdenking Wapenstilstand WO I aan het ruiterstandbeeld Koning Albert I in Brugge Vooraf herdenkingsmis om 08.30 u	Stad Brugge en AVBOS
Don 15 nov	10.20 u	Koningsdag – Te Deum in de Sint Salvatorskathedraal te Brugge achteraf receptie in het Provinciaal Hof	Stad Brugge en AVBOS

Herdenking gesneuvelden Royal Navy Section Belge tijdens WOII

Marinekazerne Oostende – 26 augustus 2018

De Koninklijke Verbroedering der Oud-Strijders van de Royal Navy Section Belge vzw en het Herdenkingscomité Luitenant-ter-zee Victor Billet, onder de auspiciën van Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw organiseren een plechtigheid aan de herdenkingsplaat voor de gesneuvelden van de Royal Navy Section Belge op zondag 26 aug 2018 om 11.00 u aan Marine Kazerne Bootsman Jonsen - 3de & 23ste Linieregimentsplein te Oostende

Programma

10.45 u: Verzameling aan de Marine club

11.00 u: Aanvang van de plechtigheid

- Toespraak door de Voorzitter van de Koninklijke Verbroedering der Oud-Strijders van de Royal Navy/Section Belge
- Toespraak door de Voorzitter van het herdenkingscomité LTZ Victor Billet
- Bezinningsmoment
- Bloemenhulde
- Last post en Belgisch Volkslied

Na de plechtigheid wordt een receptie aangeboden aan de aanwezigen.

Maak het beleid toekomstbestendig

Derrick Gosselin en Bruno Tindemans

In 2015 verzorgde ons medelid Prof Dr Ir Derrick Gosselin ter gelegenheid van onze academische zitting een lezing over toekomstverkenning. Hij stuurde ons in het verlengde daarvan deze opinietekst toe, die op 12 april 2018 verscheen in "De Tijd". We publiceren deze tekst met zijn toelating.

De auteurs

Derrick Gosselin is onafhankelijk bestuurder in internationale onderzoeksinstituten en industriële groepen. Daarnaast is hij verbonden aan de universiteiten van Oxford en Gent. Bruno Tindemans is CEO van Syntra Vlaanderen en is eveneens

verbonden aan de universiteiten van Gent en Oxford. Ze zijn de auteurs van "Toekomstmakers" (2010, 2012) en "Thinking Futures" (2016).

De probleemstelling

"Een Instituut voor Toekomstverkenning kan verkenningen uitvoeren die bijvoorbeeld een schokbestendig energiebeleid en een passend klimaatbeleid mogelijk maken." ©ANP XTRA

België en Vlaanderen moeten dringend een onafhankelijk instituut oprichten voor toekomstverkenning, zoals in Nederland en Frankrijk, en wel één waarnaar geluisterd moet worden en dat thema's op de politieke agenda kan plaatsen, zo menen Derrick Gosselin en Bruno Tindemans.

Landen overal ter wereld doen grote inspanningen om zich aan te passen aan de snel veranderende en complexe omgeving. Behalve België en Vlaanderen, want geen van beiden heeft een toekomstbestendig beleid. De impact van klimaatverandering, de migratiestromen, de vergrijzing, de energietransitie, de waterschaarste, het gebrek aan zeldzame grondstoffen en andere grote uitdagingen maken onze omgeving onzekerder en verhogen de complexiteit.

Ondanks die ingrijpend gewijzigde wereld die razendsnel blijft veranderen, weerspiegelen de Brusselse beslissings- en overlegstructuren hier nog steeds het verleden en verdelen ze het heden. De grote afwezige is de toekomst. Vele landen doen wél wat moet: ze passen hun beleidsprocessen aan en voegen een nieuwe kracht toe: de toekomstverkenning. In Nederland werd daarvoor de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid WRR opgericht. Frankrijk riep *France Stratégie* in het leven om het land beter voor te bereiden op toekomstige uitdagingen.

Foto: www.zwembadbranche.nl

Die instellingen hanteren nieuwe methodes om beter te kunnen anticiperen, met thema's zoals de toekomst van werk in een technologische omgeving, antwoorden op disruptieve innovatie, een schokbestendig, robuust energiebeleid... Maar er is méér. Beide instellingen kunnen ook thema's op de politieke agenda plaatsen. En beide instellingen maken aanbevelingen voor de toekomst. Zijn wij daar ook toe in staat? Of zal onze toekomst gerecupereerd worden door de krachten uit het verleden?

De opportuniteit

Een *Instituut voor Toekomstverkenning* zou ook in ons land tot goed beleid kunnen leiden door een kracht van de toekomst te zijn, zoals wij bijna tien jaar geleden al bepleit hebben. Zo'n instituut kan verkenningen uitvoeren die bijvoorbeeld een schokbestendig energiebeleid en een passend klimaatbeleid mogelijk maken. Het kan onderzoeken welke de vereisten zijn van een onderwijsbeleid en een proactief sociaal beleid. Het kan nagaan hoe een gezondheidsbeleid en een industriebeleid kunnen

anticiperen. Kortom, het kan de toekomst binnenbrengen in de besluitvorming.

Hoe kan dat dan werken? Een bijzonder mechanisme maakt dat die instellingen in Nederland en Frankrijk rechtstreeks rapporteren aan de minister-president of de eerste minister of aan de president. Zij sturen hun rapporten met aanbevelingen naar de regering, die deze dan op haar agenda moet zetten. Daarenboven moet de regering binnen een strikt bepaalde termijn ook antwoorden verschaffen. Doet ze dat niet, dan heeft bijvoorbeeld de WRR in Nederland bij wet het recht om rechtstreeks naar de pers te stappen met het rapport.

De impact

De vraag is of we in staat zijn onszelf een instituut te geven dat die opdracht aankan. Er zijn twee voorwaarden om te kunnen slagen in het opzet.

Ten eerste moet een Instituut voor de Toekomst *impact hebben op het beleid*. Universiteiten kunnen studies en wetenschappelijk werk verrichten, maar een toekomstbeleid dient verder te gaan en moet ook alle barrières overwinnen en doordringen op alle beleidsniveaus. Daarom is het Instituut een opdracht voor het beleid, universiteiten mogen dit niet claimen.

Zo'n instituut moet onafhankelijk zijn. Niet enkel in de financiering, maar ook naar legitimiteit

Ten tweede moet zo'n instituut *onafhankelijk* zijn. Niet enkel in de financiering, maar ook naar legitimiteit: een toekomstagenda wordt binnen de kortste keren getorpedeerd als er een schijn van politisering bestaat. Elke intentie om het Instituut politiek samen te stellen, op basis van de zogenaamde politieke evenwichten, maakt het ongeloofwaardig.

Het moet een bij wet bepaalde en in structuren écht onafhankelijke instelling zijn, ook in haar financiering, met een internationaal wetenschappelijk klankbord. Op die manier kan het instituut de broodnodige vernieuwing betekenen voor ons participatiemodel, zodat het de toekomst beter kan voorbereiden.

Land zonder plan

Landen overal ter wereld doen grote inspanningen om zich aan die nieuwe, snel veranderende en complexe omgeving aan te passen en erop te anticiperen. Behalve in België en Vlaanderen. We verwijzen naar de recente column van Peter De Keyser "Dit land heeft geen plan" in *De Tijd* van 30 maart. Nochtans hangen kleinere rijke landen of regio's zoals België of Vlaanderen sterk af van hun export en zijn ze zeer welvaartsgevoelig voor veranderingen in hun omgeving.

Foto: www.sportenbeweging.nl

In Nederland, Denemarken, Zweden en Noorwegen zijn die instellingen erin geslaagd te wegen op het politieke debat en kregen ze een belangrijke rol om erop toe te zien dat hun welvaart en hun toekomst aan elkaar gekoppeld zijn.

Nederland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, elk hebben ze dergelijke instellingen opgezet, elk van die landen leeft van de export, kent een sterk sociaal overlegmodel, staat heel hoog op de welvaartsindex van het Wereld Economisch Forum. In elk van die landen zijn die instellingen erin geslaagd te wegen op het politieke debat en kregen ze een belangrijke rol om erop toe te zien dat hun welvaart en hun toekomst aan elkaar gekoppeld zijn.

Zijn wij daartoe in staat? Of wordt ook onze toekomst gerecupereerd door de krachten uit het verleden?

Vredeskwesties voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog

François Crepain, past voorzitter

De aanleiding – Hoe het begon

Jean de Lanier
foto © A. Coppieters 't Wallant

Het begon allemaal toen ik begin 2016 het *“Oorlogsdagboek van een edele man”*¹ van Onderluitenant Jean de Lanier² las. Het is vertaald en bewerkt door Reginald Braet. Op blz 179 las ik *“Op 30 november (1917 nvdr) vertrok ik met verlof naar Londen. Deze keer werd het geen aangename periode. De stad was verzonken in haar winterse mist. Men sprak veel over de brief van Lord Lansdowne, die uit was op het voeren van besprekingen met Duitsland.”* Dit scherpte mijn nieuwsgierigheid nog wat aan, wie is die Lord Lansdowne en wat houdt zijn boodschap in? Een oproep tot gesprekken die misschien naar vrede hadden kunnen leiden?

Vrede! Een woord dat gedurende de vijf jaren durende herdenking van de Eerste Wereldoorlog veel als een vurige hoopvolle wens voor de toekomst werd aangehaald, maar volgens mij slechts zelden of niet aan bod is gekomen als een gemist historisch momentum om gedurende de oorlogsjaren wezenlijk de vijandelijkheden te stoppen. Vandaar kwam de vraag bij mij op: *“Waarom nu ook eens niet de vredespogingen bekijken, analyseren en de gemiste kansen herdenken?”*

Terwijl de generaals en stafofficieren in een of andere zaal, gebogen over kaarten, grote pijlen tekenen en maar weer ten aanval trekken, zijn misschien in de salons ernaast of wat verder heren in maatpak – al of niet politici of gezagsdragers – dikke sigaren aan het roken en van gedachten aan het wisselen over de politieke, economische, financiële en sociale toestand van de natie en durven ze daarbij denken om een einde te maken aan de bloedige slachtpartijen.

Dit is de vraag die me reeds twee jaar bezighoudt. Ik dacht dat het volstond wat onderzoekwerk te doen en een lijstje op te stellen, maar ik moest vaststellen dat dit niet kon zonder ook de context waarin een vredesvoorstel naar voren gebracht werd, te vermelden en door te lichten. Na nog verder onderzoek voelde ik ook de noodzaak niet enkel de vredespogingen tijdens de oorlog wat nader te bekijken, maar ook de pogingen die vóór 1914 werden gelanceerd of ondernomen om de vrede te bewaren; want in feite woekerde de oorlogsbacterie in het lichaam van Europa reeds geruime tijd voor de moordende schoten van 28 juni 1914 in Sarajevo.

Hoe zag dit Europa er toen uit? De *“Belle Epoque”*? Wie waren de protagonisten die aan het schaakbord aanschoven? Het wordt dus een lang verhaal en ik hoop dat het u zal boeien, net zoals het mij nog steeds blijft boeien. Ik heb niet de eer een historicus te zijn, maar ik hoop toch zo volledig mogelijk te zijn en in dat zeer complex onderwerp in de tijdsgeest van het

¹ *“Oorlogsdagboek van een edele man Jean de Lanier 1914-1918”* vertaald en bewerkt door Reginald Braet ©Reginald Braet en uitgeverij Actuali.be ISBN 978-90-79528-23-3

² Luitenant Jean de Lanier, werd zwaar gekwetst in 1918 en is de schoonvader van Jonkheer Coppieters 't Wallant, Nationaal voorzitter van de Koninklijke Nationale Federatie der Oorlogsvrijwilligers '14 -'18 en '40 -'45.

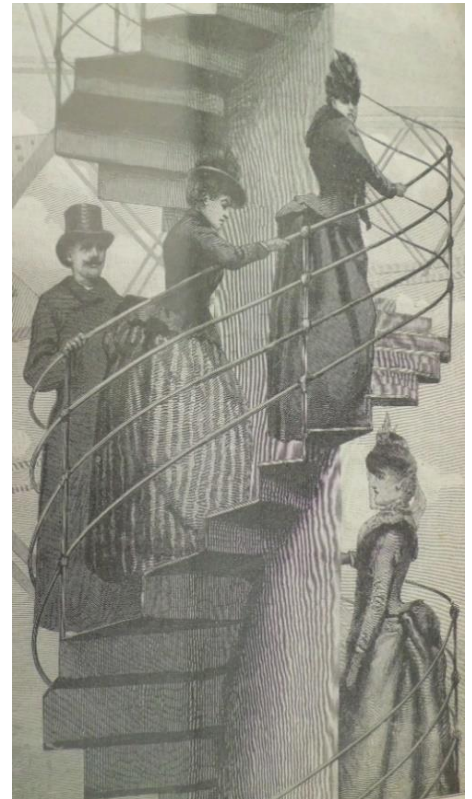
gebeuren te blijven en niet aan presentisme³ of aan contrafactuele geschiedschrijving te doen. Niettemin zal ik het toch wagen soms een kanttekening te maken, wat mij hopelijk kan vergeven worden. De militaire gebeurtenissen, hoe belangrijk ook, zullen nauwelijks in mijn betoog voorkomen en zullen slechts vermeld worden indien dit nodig is om de context te schetsen waarbinnen bepaalde vredesinitiatieven genomen werden. Daar gaan we dan, laat u maar meevoeren!

De tijdsgeest – De maatschappij “Fin de siècle” – De “Belle Epoque”

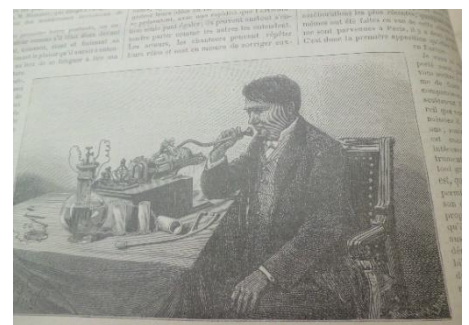
Europa doet zijn intrede in de twintigste eeuw op een zeer aarzelende wijze en leeft in werkelijkheid nog steeds in de negentiende eeuw. Het is alsof het continent geen afscheid kan nemen van de eindjaren van de vorige eeuw en verder blijft leven in de “Belle Epoque”, dit “mooie tijdperk”. De gekroonde hoofden zijn nog steeds het symbool van macht en rijkdom. Ze zijn door huwelijken en allerlei familiebanden niet alleen met elkaar verwant, maar ook met de adel in alle landen. De bevoorrechten die hen kunnen benaderen behoren tot de hoge maatschappelijke, intellectuele en artistieke wereld. Tijdens deze periode, die getekend is door oppervlakkigheid, lichtzinnigheid en onverantwoordelijkheid, haast men zich van het ene feest naar het andere, afgewisseld met jachtpartijen en onvermijdelijke familiebezoeken⁴. Casino’s, banketten, theatervoorstellingen, mondaine salons en dergelijke behoren tot de dagelijkse activiteiten.

Een mooi voorbeeld is de feestkalender voor de Engelse adel die bestond uit de “Season” in Londen en het “Saison” in Parijs. De Prins van Wales, de latere koning Edward VII van Engeland (1901-1910), was een van de voornamste deelnemers aan de jaarlijkse verplaatsing van een groot deel van de Britse hoge kringen naar Parijs voor de feestelijkheden. Samenvattend, de Belle Epoque was in het oude Europa van 1885 tot 1914 één groot feest, één banket, één stoeipartij. “De adel, de rijke voorname bourgeoisie en de mee-eters, de schrijvers, politiserende advocaten en hoge officieren, tafelden met hun maîtresses of met actrices na hun bezoek aan de schouwburg, aan de operette of aan het cabaret”⁵

Misschien was er wel reden om te feesten. Er werden immers nog nooit zoveel grote fortuinen gemaakt en ook allerlei opwindende uitvindingen kondigden een nieuwe wereld aan. Een grote reeks baanbrekende wetenschappelijke ontdekkingen overtrof werkelijk alle verwachtingen. De wereldtentoonstellingen van 1889 en van 1900 in Parijs waren prachtige uitstalramen van de luxe en de rijkdom die de naties en hun industriële wereld verzamelden. De allernieuwste snufjes en hoogstandjes waren er tentoongesteld: kolossale machines, de piepjonge auto, de elektrische tram, de gloeilamp, de fiets, de grammofoon, de radio, de telefoon, de telegraaf en noem maar op. Deze waren niet altijd Europees, maar toch had men het overweldigend gevoel van “Europa beheerst de wereld”. Muziek en letteren namen een grote vlucht. De kunst bloeide in de laatromantiek en het vroege impressionisme. Maar met het romantisme bloeide ook een vorm van militarisme, dat samenging met nationalistisch gevoel. De aanblik van het vooroorlogse Europa was voor een buitenstaander dan ook behoorlijk militair. “Keizers, koningen en belangrijke politici verschenen bij openbare gelegenheden in militair uniform, grootschalige militaire parades waren een vast onderdeel van ceremonieel machtsvertoon, immense verlichte demonstraties van de marine trokken een gigantisch publiek en vulden pagina’s van de geïllustreerde tijdschriften, de nationale legers groeiden in omvang totdat ze een mannelijke microkosmos van de natie werden, de cultuur van militair vertoon doordrong zelfs de kleinste gemeenschappen, het openbaar leven en de privésfeer”.⁶ Deze militarisering van de maatschappij vond men terug in de gedragingen van de mensen. De uiting van echte mannelijkheid binnen de elites werd geaccentueerd door plichtsbef, uithoudingsvermogen, taaiheid en onvoorwaardelijke dienstbaarheid. In de gedragscode ging de prioriteit naar onbuigzame kracht boven de soepelheid, de elegante vleierijen, tactische flexibiliteit en sluwheid van de vorige generaties. Op veel prenten en afbeeldingen

De beau monde de trap op !

Edison-telegraaf

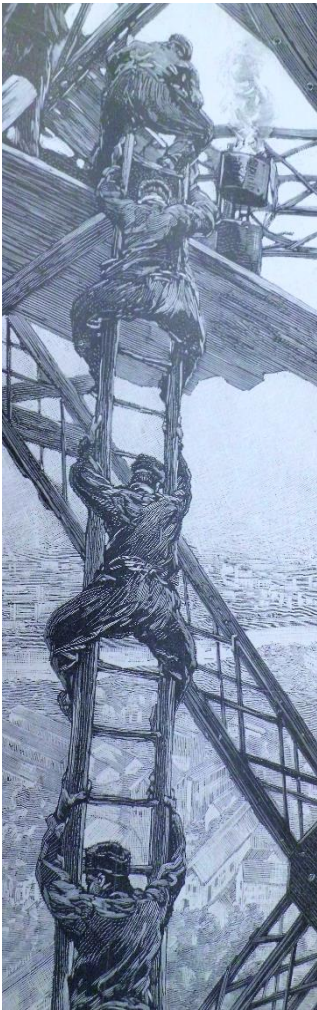
³ Presentisme is een manier van historische analyse waarbij hedendaagse ideeën en perspectieven anachronisch worden geïntroduceerd in voorstellingen of interpretaties van het verleden. (Wikipedia).

⁴ Tijdens een jachtpartij in 1888, het jaar voor zijn dood, schoot de Oostenrijkse aartshertog en kroonprins Rodolphe een witte fazant “een albino, een heilig dier” tijdens een Pruisisch koninklijke jacht, wat later als mythisch voorteken van zijn komende dood in Mayerling werd beschouwd.

⁵ HEER Friederich Prof.Dr. naar *Fin de Siècle* uit “14-18 De Eerste Wereldoorlog” Band I Amsterdam Boek b.v., Amsterdam 1975.

⁶ CLARK Christopher ‘*Slaapwandelaars*’ p262. De Bezige Bij Antwerpen - ISBN 978 90 8542 413 0 NUR 680 D/2013/0034/773

prijkt ook een of ander militair in een prachtig gekleurd uniform met alle nodige blinkers, al of niet gezeten op een opgetuigd paard. Ook een kleine burgerij slaagde erin op te klimmen op de sociale ladder en er had zich ook reeds een welvarende middenklasse gevormd die de luxe-trend min of meer trachtte te volgen.

Arbeiders op de sociale ladder

Deze pracht en praal in de “show magazine” van die befaamde periode was slechts één kant van dit “mooie tijdperk”, want ver van de welvaart en al het verbluffende moois die feestvierders leefden miljoenen mensen in miserabele en mensonterende werk- en levensomstandigheden. Ondanks de vlugge industrialisering was hun levenskwaliteit weinig verbeterd en tegenover hun plichten naar de bezittersklasse stonden vrijwel geen rechten. Toegegeven, de arbeidsduur was verminderd en het loon wat gestegen, maar toch was het proletariaat verbitterd. De zondag werd een wettelijke rustdag en de betere arbeider kon zich die dag wat opkleden om met zijn gezin de zondagsmis bij te wonen.

Maar achter die schijnbare verbetering schuilde een zwarte miserie. In de grote bedrijven heerste een ijzeren discipline, geboekstaafd in wat wij nu zouden noemen een “intern tuchtreglement”. Een typisch voorbeeld van dergelijk tuchtreglement was de “*General-regulativ*” in het Krupp bedrijf.⁷ Als referentiewerk voor dit miserabel bestaan van de arbeidersklasse kunnen we “*Germinal*”, het boek van Emile Zola of dichter bij huis “*Pieter Daens*” van Louis-Paul Boon en de prachtige verfilming ervan, aanhalen. Vanaf zes uur ‘s morgens liepen tienduizend havenarbeiders iedere dag opnieuw in de straten van de havenwijk in de hoop aangeworven te worden en zo de hele dag als lastdieren enorme vrachten te versjouwen, zonder enige zekerheid voor werk ‘s anderendaags. Zonder controle over hun dagloon, zonder bescherming tegen ongevallen. In de textielnijverheid ging het er nog brutaler aan toe. Onbeperkte vrouwen- en kinderarbeid was er legio, om maar niet te spreken van de “textiel huisindustrie” waarvoor geen loon maar een aalmoes werd betaald. Rond de grote bedrijven hadden soms wat arbeiderswoningen de krotten vervangen, maar algemeen bleef de behuizing van de arbeidersklasse uiterst bedroevend. De journalist August De Winne bezoekt in 1901 in het Oost-Vlaamse Zele een weverswoning, die bestond uit twee kamers met een strobed en geen ruiten in het enige raam. Het gezin had 21 kinderen gehad, waarvan er nog vijf in leven waren.⁸ Het arme volk troepte bij gebrek aan beter samen in armtierige huisjes rond een koertje met een pomp in ‘t midden, die “fortjes” werden genoemd. Verhuren van dergelijke armmoedige beluiken met huisjes van soms niet meer dan 15m² waarin kroostrijke gezinnen zonder enige hygiëne leefden, zou vandaag huisjesmelkerij genoemd worden. Onderwijs was niet verplicht en twintig procent van de bevolking boven de twaalf jaar kon niet lezen of schrijven. Meer dan een kwart van de Belgische bevolking was volstrekt analfabeet.⁹

Niet alleen in België maar ook in de buurlanden was de woningnood groot. In delen van Duitsland bedacht men het “*Schlafgänger*” systeem, waarbij mannen en vrouwen bij contract het recht hadden om de nacht door te brengen in de kamer van een vreemd gezin. Ook in grote steden in Engeland kwam het voor dat het proletariaat in grote armoede en ellende leefde zonder enige hygiëne, met een grote kindersterfte als gevolg. Deze trieste toestanden worden zeer mooi weergegeven in de verfilming van de werken van Charles Dickens. Jack London beschrijft in “*The People of the Abyss*” hoe slecht de situatie was in de Londense East End. Onder andere verhaalt hij hoe het eraan toeging wanneer een kindje thuis stierf en er geen geld was voor de begrafenis. “*Overdag ligt het lijkje dan op bed en ‘s nachts, wanneer de levenden het bed nodig hebben, verhuist het dode kindje naar de tafel waarop zij ‘s morgens, wanneer het lijkje terug op het bed ligt, het ontbijt gebruiken. Soms wordt het lijkje op de plank van het rek gelegd dat dienstdoet als provisiekast.*” En dit soms tot drie weken toe. Van sociale voorzieningen was er geen of nauwelijks sprake.

Het was een grijs bestaan, zonder vakantie, zonder vooruitzichten, met als enige onderbreking de zondag en de vlucht naar de herberg, die vanaf het laatste kwart van de negentiende eeuw een schrikwekkende plaag was geworden. Een gezwel dat meegroeide met de industrialisering en de opeenhoping van de arbeidersklasse in de fabriekswijken. De ellende was soms niet te beschrijven en resulteerde in een enorm drankverbruik. De drankduvel liep bovendien weg met het karig inkomen, zodat de armoedecirkel een neerwaartse spiraal werd. In Enschede, schrijft Alfons Ariëns, omringden de kroegen als muizenvallen iedere

⁷ In het Krupp bedrijf bestond een ‘General-regulativ’ dat door iedere werknemer strikt moest gerespecteerd worden en dat voorzag dat hij behoorde tot de firma. Daarin werden al zijn plichten jegens de firma nauwkeurig beschreven: een laatkomer verliest één uur loon, niemand mocht de werkplaats verlaten, geldboetes werden opgelegd en annulatie van productie werd toegepast, enz... De annulatie werd regelmatig in het harde mijnwerk toegepast waar het loon in functie van de productiviteit werd berekend en een zeker deel van het bovengehaalde steenkool werd afgetrokken als tuchtmaatregel. Naar ‘Geen Brood geen Spelen’ van Prof Karel Van Isacker Amsterdam Boek Band I p15.

⁸ DE MEYER Marc en VERLEYEN Misjoe. ‘O Dierbaar België’ p33, Knack Historia 1914 Roularta ISSN 0772-3210 P509557.

⁹ Ibidem p44

fabriek. België spande hierin de kroon in Europa, en telde in 1907 één drankgelegenheid per vijfendertig inwoners. In de arbeiderswijken kwam dit neer op één café per zes volwassenen. *“Elke zondag een dronken vader in huis, dit was het beeld in bijna ieder arbeidersgezin. Op veertig- of vijftigjarige leeftijd waren de meeste arbeiders afgeleefde grijsaards die spoorloos verdwenen en als erfenis hun identieke lot overdroegen aan hun kinderen”*¹⁰ Stippen we nog aan dat een Wet Vandervelde die het overmatig alcoholverbruik wilde beteugelen pas in 1919 werd ingevoerd.

Als Mijnheer Hond misschien niet alles op kan...

Hiernaast een spotprent uit het Duitse satirische weekblad *Simplicissimus*: *“Alstublieft, als Mijnheer Hond misschien niet alles op kan...”* vraagt de bedelares – Universiteitsbibliotheek Amsterdam).

Er breken dan ook massale stakingen uit in o.m. Parijs, Londen, Berlijn, Wenen, Sint-Petersburg, om de ellende en het onrecht aan te klagen. Die stakingen en betogingen worden naar het jaar 1914 toe talrijker en dreigender. Maar die massaprotesten hadden uiteindelijk weinig resultaat en werden door de heersende en feestvierende klasse met enig misprijzen bekeken. Die klasse wilde niet zien dat binnen een groot deel van de bevolking de opgekropte verbittering en onmacht elk moment als een onbeheerste woede en geweld konden uitbarsten. Die massa moest alleen nog georganiseerd en geleid of geëmbigadeerd worden. Bijgevolg was niet alleen euforie van de bezitters kenmerkend voor *“la Belle Époque”*, want er hing over deze *“gulden tijd”* een onafgebroken dreiging van een uitbarsting bij het verbitterd proletariaat. De *“Belle Époque”* was voor de sociale onderlaag, die machteloos moest toezien hoe die welvarende maatschappij aan haar voorbij ging, een trieste periode van gemiste maatschappelijke inspraak en samenspraak. Voeg daaraan toe op welke manier diezelfde maatschappij tijdens diezelfde *“époque”* een tot dan ongeziene slachtpartij zal organiseren, zou ik die tijdspanne in plaats van de *“Belle Époque”*

de periode van de *“Cruel Colloque”* noemen.

We hebben ons nu een beeld kunnen vormen van de omgeving, de atmosfeer, de gemoedsgesteldheid en het sociale klimaat waarin de aanloop naar de oorlog zich zal afspelen. Maar welke waren de hoofdpersonages die aan het schaakspel, of mogen we het de pokertafel noemen, zouden plaats nemen?

De industrialisering was volop aan de gang, maar ondanks diepgaande verschuivingen in de maatschappij evolueerden de politieke structuren in Europa weinig of totaal niet. Vijf van de zes belangrijkste machten waren monarchieën met erfopvolging: Groot-Brittannië, Rusland, Duitsland, Italië en Oostenrijk-Hongarije en de zesde was de republiek Frankrijk. Vermeldenswaardig is ook het feit dat de tsaar, de keizer van Duitsland en de koning van Engeland neven waren. In Duitsland, Oostenrijk-Hongarije en Rusland koos en benoemde het staatshoofd nog steeds op bijna autoritaire wijze zelf zijn ministers. De bestuursorganen in deze 19de -eeuwse structuren waren veelvuldig en door gebrek aan inwendige communicatie onderling, was de besluitvorming zeer wazig. De vorsten, heersers bij gratie Gods, zouden in wezen de beslissers moeten zijn maar in feite waren ze slechts de uitvoerders, want in werkelijkheid stuurden ze weinig of niet.

Dus komen de volgende vragen op: beheersen die hoofdpersonages wel werkelijk het spel, zoals ze zelf denken, of treden ze slechts op als een soort marionet? En wie bestuurdde ze dan?

Het ogenblik is dus aangebroken om samen een snelle, korte radiografie te maken van de heersers in Oostenrijk-Hongarije, Rusland, Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. De andere kleinere spelers zullen we nu nog niet de revue laten passeren. Ook Italië zal pas later op het toneel verschijnen.

Tot volgende bijdrage voor een korte doorlichting van de toekomstige protagonisten.

Alle foto's, indien niet anders gemerkt, zijn van de auteur.

De hoofding met de titel van de reeks artikels is een eigen compositie rond de prent 'De zingende Engelen' en werd van Internet geplukt.

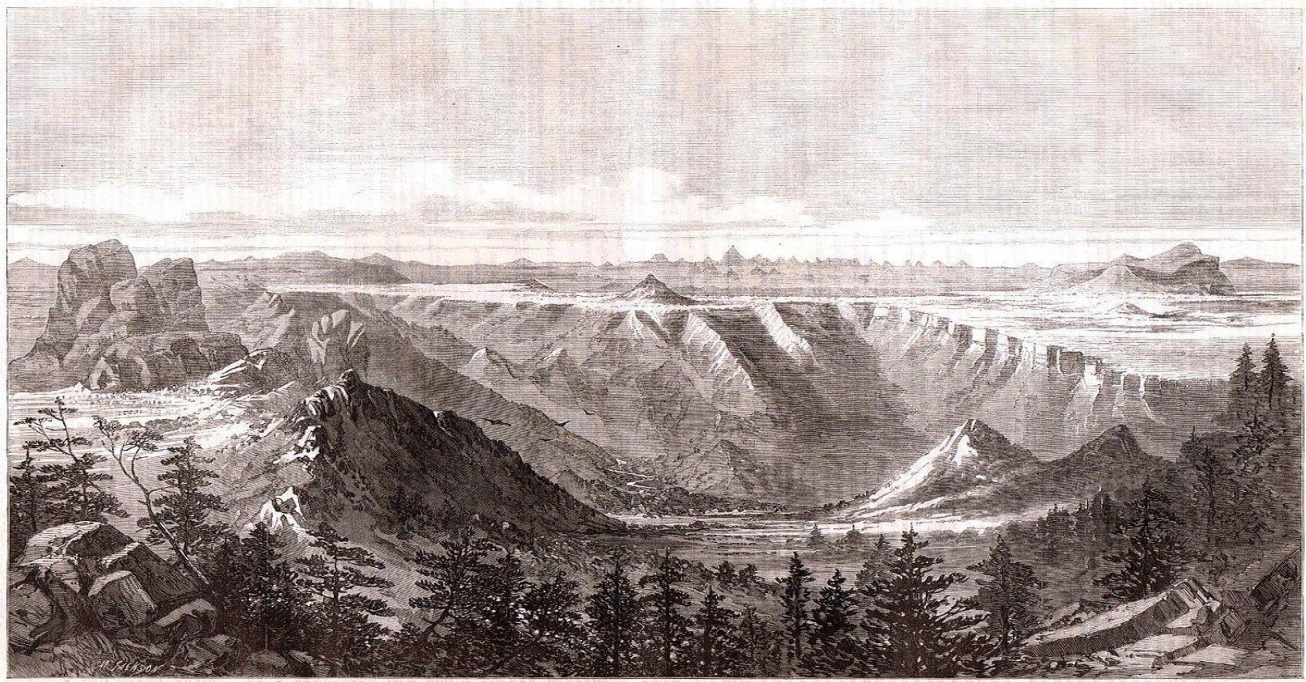
¹⁰ VAN ISACKER Karel, Prof. *‘Geen brood, geen spelen. De arbeidsomstandigheden in West-Europa’* p18 '14-18 De Eerste wereldoorlog' Band 1 Amsterdam Boek.

Abessynse expeditie – Vierde deel

De Mars op Magdala – Thewodros en zijn grillen – Pendeldiplomatie

Freddy Vervaet, bestuurslid

In deel drie lasen we dat de troepen van Gen Napier via Zula naar Senafe oprukten om daar een gezonder kampement op te richten, vooraleer de nog resterende 300 mijl aan te vatten naar Magdala. De marsorde werd bepaald en hergroeperingen gedaan. Soldaten die de ziekenboeg mochten verlaten en dus eigenlijk 'achterbleven' konden van de gelegenheid gebruik maken om hun eenheden te vervoegen in Senafe, tweede grote etappeplaats.

THE ABYSSINIAN EXPEDITION: VIEW OF THE PLATEAU AT SENAFE, LOOKING TOWARDS THE ADOWA PEAKS.—SEE PAGE 112.

132

THE ILLUSTRATED LONDON NEWS

P. 4. 1868

De hoogvlakte van Senafe

Senafe

De ongezonde situatie in het Zula kamp, met veel ziektes, noodzaakte dus om zo snel mogelijk landinwaarts op te rukken. Na de etappes Kumyali Camp – Upper Surù – Undul Wells – Rahageddi Camp bereikte men na ongeveer 66 mijl de op 7.000 voet hoogte gelegen hoogvlakte van Senafe. Een kampement van zo'n 16 vierkante miles werd opgericht. De machten werden gehergroepeerd. Aan water en voedsel geen gebrek dankzij de aanwezigheid van een meertje, grenzend aan het zuiden van de vlakte. De grasvlaktes waren voldoende groot om de dieren te laten grazen en om de "happy few" officieren gelegenheid te geven tot het organiseren van een jachtpartij. Tijdens één van zo'n jachtpartijen liet luitenant-kolonel Alexander Dunn het leven. Hij was, drager van het Victoria Cross, hem toegekend tijdens de Krim Oorlog. Geruchten deden de ronde dat er meer aan de hand was dan een ongeval. Tussen neus en lippen werd al eens gesneerd dat het een "crime passionel" zou kunnen geweest zijn. Dunn stond ervoor gekend om te hebben geflirt met de eega van

een collega officier. De minzame, gerespecteerde en succesrijke 1,90 m grote man legde toch het loodje! Hij werd ter plaatse begraven en... iedereen zweeg.

Op weg naar Senafe diende een smalle kloof te worden gevolgd, waardoor een zekere volgorde en een strikt marschema werd opgelegd. Er wordt gezegd dat de zon nooit scheen in deze kloof (sic), wat de diepte en engte ervan kon doen vermoeden. Als voorbeeld geef ik dat de helft van het 4de Regiment, nl. de compagnies F, G, H en K op 6 februari 1868 om 3.30 uur 's ochtends dienden te vertrekken en een eerste rustpauze bereikten om 9 uur. Via de diverse tussenkampen en -pauzes kwamen zij enkele dagen later als laatste aan in Senafe kamp.

Ondertussen was Mereweather en zijn equipe reeds verder zuidwaarts afgezakt samen met 2 compagnies van het 4th Of Foot. Zij verkenden en markeerden de te volgen weg voor de achteropkomende troep. Tevens organiseerden ze "Out lying Picquets", zijnde vooruitgeschoven waarnemingsposten die bestonden uit één luitenant en een 20-tal man. Zij vormden

een “early warning system” zoals wij dit vandaag kennen. Men had immers geen zekerheid nopens de betrouwbaarheid van de Abessijnse stammen door wiens grondgebied men trok. In het kamp waren er ook “*In lying Picquets*” zijnde dezelfde kleine onderseenheden die gelaarsd en gespoord in “*standby*” stonden om bij de minste onraad die gesignaleerd werd door de “*Out Lying Picquets*”, uit te rukken ter ondersteuning.

In elk kamp of overnachtingsplaats probeerde men de kamp routine zo goed mogelijk te volgen. 's Ochtends startte de troep met een goed gebrouwde, dampende pot “*Gun fire*”. Dit is hete zoete thee, niet genoemd naar enig buskruitachtig mengsel maar naar het winderige gevoel dat deze thee veroorzaakte in de buik bij menig soldaat en het knallende resultaat! Gun Powder Tea bestaat nog steeds.

Hoe verging het ondertussen de gijzelaars?

Nog wat voorgeschiedenis

Theodorus II wikte en beschikte over leven en dood van vriend en vijand. Zo liet hij omstreeks 1860 niet minder dan, 2.000 stamgenoten van zijn neef Garad ombrengen omdat deze laatste een zekere Walter Plowden had doodgespiesd. W. Plowden was aangeduid door HM Queen Victoria als consul bij Theodorus. Tijdens een uitstap naar Gondar gijzelde Garad hem in een poging losgeld te bekomen. Doch dat liep dus slecht af. De Hand Gods, hier Theodorus, nam bloedig wraak op Garad en zijn stamgenoten uit de omgeving van Gondar... Het gerucht deed dan ook snel de ronde dat Theodorus geen bescherming kon bieden aan diplomatiek personeel op zijn grondgebied. Theodorus II, die naar alle schijn een goede relatie zou hebben gehad met Plowden, reserveerde een graf binnen zijn koninklijke domein. Evenwel weerlegden vele zendelingen in hun geschriften deze goede relatie en stelden dat er zeer veel gebakkeleid werd tussen hen. Zo erg soms dat Theodorus er aan dacht Plowden in de gevangenis te werpen.

In de periode 1840 - 1862, kwamen diverse missionarissen van *The British Society for Conversion of Jews to Christianity* aan in Abessinië. Britse zowel als andere naties, zoals Duitsland, stuurden protestantse zendelingen. Hoe klein en onbeduidend dergelijke zending ook was, voor een nazaat van de Koning Salomon was dit van zeer veelzeggend en uitgesproken belang. In hun gezelschap reisden ook werklieden mee. Ze richtten scholen en posten op en hier en daar gaven ze ook les. Theodorus moedigde hen aan een inheemse te huwen, in de hoop dat ze zouden blijven en zich settelen. Hij moedigde hen ook aan andere zaken te construeren dan missieposten. Ze werden opgedragen om oorlogsmaterialen te maken, zoals munitie, geweren en zelfs een grote mortier of bombarde genoemd Sebastopol.

Op den duur was Theodorus de toevloed van zendelingen een beetje beu. Hij stelde dat de bijbels hem de oren uit kwamen. Eén zendeling echter deed er nog een schepje bovenop. De Duitser Henry Stern gaf een boek uit over de “*Verbazing bij de Falasha van Abessinië*”. Falasha's zijn Abessijnse zwarte Joden.

Mortier Sevastopol van Theodorus II

Indachtig zijn vermeende afstamming van Koning Salomon en de Koningin van Sheba, wou Theo een bestelling plaatsen tot hij vernam dat de inhoud van het boek een beeld schetste van een wild, decadent en onbeschaafd volk. Dat dit boek ook verspreid werd bij de moslimgemeenschap in Egypte deed bij hem de haren ten berge rijzen. Stern was zo onverstandig om terug te keren naar Abessinië, waarbij Theodore hem prompt liet opsluiten.

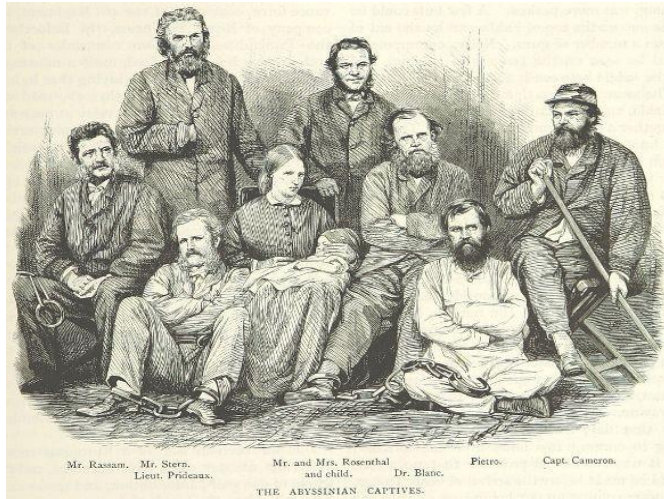
Een andere kemel werd geschoten door een Brits gezant, Mister Kerns, ambtenaar bij buitenlandse zaken. Hij presenteerde Theodorus een geweven tapijt dat “*Gerardus de Leewendoder*” voorstelde. De doder werd voorgesteld als een Zouaaf, die in de ogen van Theodorus een moslim is. Een westers ruiter keek toe op het tafereel. Dat deze ruiter een Franse cavalier voorstelde maakte voor Theo niet uit, want het leek voor hem een Brit. Hij was zwaar beledigd dat een moslim de leeuw van Judea doodde onder toezien oog van de Brit, waarvan hij dacht dat ze zijn geallieerden waren. De maat was andermaal vol en het resultaat was dat Kern in verzekerde bewaring werd genomen en hij Stern kon gezelschap houden.

Het *Foreign Office* besliste na de onverwachte dood van Plowden om een nieuwe consul aan te stellen: Captain Charles Duncan Cameron, geboren in 1826 en ingelijfd in het leger in 1846, om in 1851 over te gaan naar de diplomatieke dienst en consul benoemd te worden in Gondar in 1862. Bij wijze van geloofsbrief overhandigde Cameron een geschenk van Queen Victoria aan Theodorus: twee éénschots pistolen, met elk een zilveren plaquette vermeldend:

“Aangeboden aan Theodorus, Keizer van Abessynië, vanwege Victoria, koningin van Groot-Brittannië en Ierland, voor zijn goedheid ten aanzien van haar dienaar Plowden, 1861”.

Vermoedelijk was niemand in Londen op de hoogte van zijn bloederige wraak na de moord op Plowden. Anders zou het eventueel nog kunnen aanzien worden als een “bedanking” voor deze wraakactie. Het valt ook op dat the Queen, op advies van haar ministers, een voorkeur had om dergelijk geschenk aan te bieden aan potentiële Afrikaanse despoten! Eén van de pistolen zal Theo zelf later nog gebruiken.

*De gevangen gijzelaars van Theodorus II.
Rechts Cameron, links Rassam.*

Consul Cameron werd op een vrij resonabele manier verwelkomt door de Keizer. Zij kwamen in den beginne althans goed overeen. Zo goed dat Theodorus besliste om, op advies van Cameron, ook een ambassadeur naar Engeland te sturen. Als eerste stap daartoe zond hij een brief. Het was een lange en onsamenhangende brief aan the Queen die hij aanschreef als “De Grote Christelijke Koningin”. Vertaald uit het Amharic klonk het ongeveer als volgt:

“In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, één God in drie-eenheid, gekozen door God, Koning der Koningen, Theodorus van Ethiopië, aan Hare Majesteit Victoria, Koningin van Engeland. Ik hoop dat Hare Majesteit in goede gezondheid is. Bij de kracht van God ben ik gezond. Mijn vaders, de keizers, zijn de Schepper vergeten. Hij overhandigde Zijn Koninkrijk aan de Gallas en de Turken. Maar God schiep mij, verhief mij uit het stof en herstelde zijn Koninkrijk onder mijn gezag. Hij begiftigde me met kracht en machtigde me om mijn voorvaderen hun plaats in te nemen. Met deze kracht verdreef ik de Gallas. De Turken beval ik om het land van mijn vaderen te verlaten. Ze weigerden. Ik ga nu met hen de strijd aan. Ik vrees dat mijn ambassadeurs, overladen met geschenken, zullen worden gearresteerd door de Turken. Nu wens ik dat u zorgdraagt voor de goede doortocht van mijn ambassadeurs op hun volledige reisweg. Ik vraag een antwoord op mijn brief via Consul Cameron en dat hij de ambassade leidt.

In een verdere paragraaf verhaalt hij zijn bloedige wraak op Plowden en Bell. En hij besluit: “Kijk hoe de Islam het Christendom verdrukt.”

Uiteindelijk kwam zijn brief dan toch aan in Londen. Niet via de diplomatiek post van Cameron, maar via de gewone koeriers naar Massawa, Aden en zo vermoedelijk via een inferieur kanaal kwam de brief terecht bij de “lopende zaken” van het *Foreign Office* waar hij vergeten raakte. Dat was een eerste foutje van Cameron. Theodore raakte in een colère omdat een antwoord uitbleef op zijn brief, geschreven door een regerend, meest christelijke keizer, Leeuw van Judea, en zelfverklaarde rechtstreekse afstammeling van Koning Salomon. Indien deze brief met de nodige diplomatieke égards was behandeld dan zou de geschiedenis van Abessynië er zeker anders hebben uitgezien.

Een tweede fout was dat Cameron zich naar Sudan begaf om te onderzoeken of dit land kon instaan voor de bevoorrading van katoen aan Engeland. De burgeroorlog in de USA joeg de katoenprijs op naar een viervoud van de gangbare prijs wegens een uitvoerbepanking. De *Lancashire Cotton Mills* dreigden stil te vallen. Sudan, als uitgesproken moslimland, was de ervvijand van Theodorus. Dat een diplomaat van een bevriend land zich naar een vijandige staat begaf, was een blunder van jewelste. Het is nog steeds een raadsel dat noch Cameron, noch Foreign Office, noch de Britse Politieke Agent in Aden, Mereweather met name, dit niet ingeschat hebben. Nochtans waren ze uitstekend op de hoogte van de diplomatieke gevoeligheden rond de Rode Zee, gezien hun kennis van de plannen voor het graven van het Suezkanaal. Op 15 december 1858 immers werd het contract getekend tussen Egypte en de Franse regering. La Compagnie Universelle de Canal Maritieme de Suez werd boven de doopvont gehouden en onder leiding van Ferdinand de Lesseps werd op 25 april 1859 de eerste spadesteek gegeven.

Bij zijn terugkeer naar Abessinië in januari 1864 wachtte Cameron gevangenzetting. De zendelingen zaten al eerder gevangen. Twee jaar tevergeefs wachtten op een reactie van de Britten, samen met de Sudanreis, zetten kwaad bloed bij Theodore, die deze trouweloosheid als verraad bestempelde en één en ander aanzag als een samenzwering tegen zijn land. Hij vreesde een inval van Sudan, gesteund door de Britten. Theo vergat even dat hijzelf op die manier aan de macht was gekomen.

Ondanks zijn opsluiting slaagde Cameron erin brieven te laten buitensmokkelen door lokale aristocraten die de grillen van Theo niet meer konden aanzien. Sommigen onder hen bekochten dit met de dood. Theo liet ze van de kliffen van Magdala werpen en indien ze niet dood waren na hun val werden ze ter plaatse neergeschoten. Camerons brieven bereikten wél hun doe, zij het via een lezersbrief aan The Times Newspaper. “Er is geen hoop op vrijlating, tenzij een brief als antwoord wordt gestuurd aan zijne majesteit” schreef Cameron. De toenmalige minister van buitenlandse zaken Russe was ondertussen eerste minister geworden. Wat hij in deze zaak als toenmalig buitenlandminister totaal verwaarloosde, kwam via The Times lezersbrieven wél aan zijn oren. In de ogen van de Britten was Abessinië een achterafstaatje, dat hen weinig kon boeien. Maar dat ze een consul van Hare Majesteit gevangenzetten en folterden was een brug te ver. Temeer daar de Britten nog maar net van de

vernederen van de Indische muiten aan het bekomen waren. Dit vroeg om actie. De Britse trots riep luid op tot actie! Zie daarvoor deel I.

*En hoe zit het met onze gevangenen?
Botticea tegen Theodorus*

Hoedanook kwam het nieuws ter ore aan HM Queen Victoria. Zij was "not amused" doch kon er niets aan doen. Haar ministers waren verantwoordelijk voor het diplomatieke "stilzitten". Ongetwijfeld waren er diplomatieke en politieke repercussies van hun nietsdoen of hun late reactie. Hoe zou Theodorus reageren tegenover Cameron en zijn gezelschap? Hoe was diens gezondheid? De woede van Theodorus op een ongepaste reactie van de Britse regering kon het leven van Cameron in gevaar brengen. In voorkomend geval was er zelfs geen enkele Britse militaire macht in de omgeving om een actie te ondernemen. Het enige wat overbleef was door het stof gaan "eating humble pie". Op 26 mei 1864 ondertekende The Queen uiteindelijk een brief aan Theodorus:

"Aan onze Goede Vriend Theodorus, Koning van Abessinië." ...

Waarna ze vervolgde met hem alle goeds te wensen. Ze beloofde een ambassade op te richten in London en feliciteerde hem met zijn goed, gezaghebbend beleid in zijn land. Om dan tot het heikele punt te komen in de zaak van Cameron. Zij vervolgt aldus:

"Rapporten hebben Ons inderdaad laatst bereikt dat Uwe Majesteit zijn gunsten intrekt over Onze onderdaan Cameron. We vertrouwen er echter op dat deze verslagen op valse geruchten zijn gebaseerd en bedoeld om Onze houding ten overstaan van U te wijzigen. Maar Uw Majesteit kan geen beter bewijs leveren van Zijn oprechtheid van Zijn gevoelens ten overstaan van Ons en de voorzetting van Onze Vriendschap en goede wil, dan door het vrijlaten van

onze onderdaan en zijn Europese gevolg indien dat zouden wensen en hen alle nodige bijstand en bescherming te bieden om zich te begeven naar een bestemming van hun keuze".

Getekend:

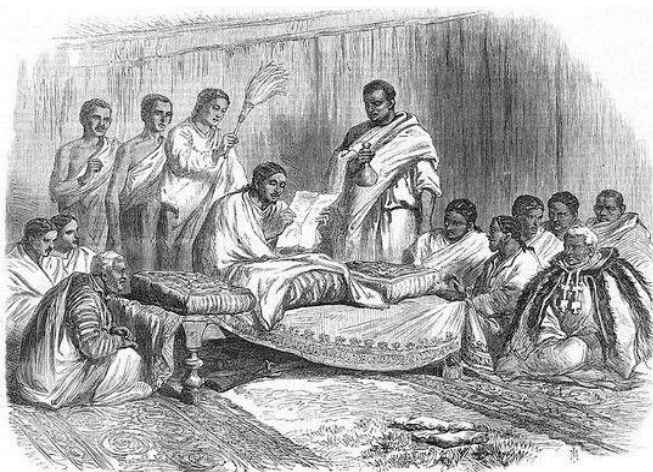
Nu de brief geschreven was, moest hij nog bij Theodorus terechtkomen. Dat was een paar andere mouwen! Via de *Queens own Messenger* kwam de post al na 14 dagen aan in de diplomatieke post van Aden. Nu diende het lastigste stuk van Aden naar Abessinië nog te worden overbrugd. Er was geen reguliere postdienst in die richting en dus moest een speciale boodschapper worden gekozen door Mereweather: ene Hormuz Rassam, een christelijke Irakees uit Mosul. Als jongeman kwam hij bij toeval terecht in een Britse archeologische expeditie naar Niniveh. Op het einde daarvan werd hij student te Cambridge en kreeg hij de Britse nationaliteit! Om tenslotte in Britse diplomatieke dienst te belanden in Aden. Zijn talenkennis, ook van het Amharic, maakte hem tot de beste kandidaat voor de koeriersdienst naar Abessinië. Omdat Rassam niet de goedkeuring had van het hele corps diplomatique werden twee begeleiders Luitenant Prideaux en Dr Blane, beide van het Indische leger, meegestuurd. Zij vertrokken met het schip naar Massawa om bij aankomst terstond een brief te sturen naar Theodorus met het verzoek Abessinië te mogen betreden en ontvangen te worden. Zij wachtten daar meer dan een jaar. Suggesties van Theodorus zelf om via Sudan te reizen werden diplomatisch afgewezen omwille van een dreigende epidemie op de reisweg. In afwachting hadden ze, hoe onwaarschijnlijk ook, geregeld correspondentie met Cameron. Rassam reisde ook regelmatig naar Kaïro om telegrafisch te rapporteren aan Londen en geschenken aan te kopen voor Theodorus, zoals kandelaars en enkel kisten Curaçao. Vermoedelijk betreft het hier de Curaçao blauwe likeur van de Bols distilleerderij, doch er is geen zekerheid. Het zouden evengoed sigaren kunnen zijn.

Het lange wachten kan als een kleine weerwraak van Theo aanzien worden, wetend dat hijzelf al 3 jaar wachtte op enige reactie van The Queen. Alhoewel Theodorus ook wel wat schuld heeft aan het wachten. Hij verbleef namelijk nooit lang op een en dezelfde plaats. Meestal te Gondar, zijn geboorteplaats of omgeving. Hij reisde ook naar Lake Tana en de bronnen van de Blauwe Nijl in Little Abbai. Het ontbreken van een wegennet noodzaakte Theodorus om met zijn hele hebben en houden te reizen: vrouwen, kinderen, leger, veestapel, zijn regering, klaplopers, ja zelfs de gevangenen en alle andere volgers reisden mee naar de voederplaatsen. Als het eten niet tot bij u kan komen, dan moet je naar het eten opzoeken! Dit onvoorspelbare reisgedrag bevorderde dus de communicatie absoluut niet.

Op 26 januari 1866 verbleef Theodorus in de omgeving van de bronnen van de Blauwe Nijl op een plaats genoemd Damot, doch daarover is geen zekerheid. Rassam's kleine karavaan was hem tot "tamtam-gehoorsafstand" genaderd en op 28 januari kon hij eindelijk de brief van Queen Victoria overhandigen. Bijna 4 jaar na verzenden van zijn brief en 18 maand na ondertekening van Queen Victoria's brief!

De meeting met Theodorus kwam nogal onverwachts. Alhoewel beide kampementen op "wandelaafstand" van elkaar lagen, was Rassam en zijn gevolg verrast daar ze zich nog snel-snel in hun diplomatiek uniform dienden te hijsen. Hij ontving ze plechtig. Nam de brief in ontvangst doch las hem niet en liet hem ook niet vertalen. Theo uitte zijn verontwaardiging in een tirade over de onbillijkheden die hem overvielen. Zoals de misdadige houding van Cameron en de complotten van de missionarissen en zendelingen. De Turken en Sudanese kregen ook een veeg uit de pan. Zijn Abessijnse volk werd zagezegd als verraders aanzien. Daarmee was de toon gezet.

's Anderendaags reeds greep de volgende meeting plaats. Theodorus kondigde aan dat hij een boodschap had gezonden naar Magdala – de gevangenen zaten daar toen opgesloten – om ze vrij te laten. Dan dicteerde hij een kinderachtig opgestelde antwoordbrief aan HM Victoria. Hij omschreef zichzelf erin als een "onwetende" Abessijn en herhaalde zijn grieven. Hij vroeg aan HM om vergeving en smeekte: *"Geef me raad maar beledig me niet"*! Op het einde van de meeting overhandigde Rassam dan de in Kaïro aangekochte geschenken. Ze werden met genoegen aanvaard en daarmee was de meeting afgesloten.

Theodorus leest de brief in zijn tent

Wat Rassam niet voorzag, was dat Theodorus 's anderendaags zijn kamp opbrak en met zijn hele gevolg, geschat op 19.000 man, vertrok richting Damot. Hoe hij deze kolonne organiseerde mag een wonder genoemd worden. Ook ouderlingen, kinderen en zieken werden meegenomen en geholpen. Theodorus was een zorgzaam stamhoofd werd gezegd. Onderweg maakte hij van de gelegenheid gebruik om rebellerende stammen uit te moorden en hun bezittingen te veroveren, zoals we dat kennen van de Romeinse Legioenen. Zijn kolonne liet *'een spoor van vernieling achter zoals een zwerm sprinkhanen een veld achterlaat.'* Tegen 6 februari had de rovende kolonne Lake Tana bereikt, waar de Blauwe Nijl

het meer instroomt. Cameron en zijn Brits contingent kampeerden aan de uitstroom ervan. Theo stuurde ook geschenken naar Cameron, waaronder leeuwenwelpen.

De gevangenen in Magdala waren een dertigtal mensen van diverse nationaliteiten. Behalve Cameron en zijn gezellen ook Duitsers, Zwitsers, Fransen en hun Abessijnse vrouwen en kinderen. Tegen februari werd Rassam gewaarschuwd door de vrijgelaten zendinge Mevr. Flad dat Theodorus een zeer onvoorspelbare persoon was en zonder enige reden buitenzinnig gek kon reageren. Tegen 10 maart arriveerde ook Cameron en zijn gevolg in Korata, waar de kolonne ondertussen was aangekomen. Rassam noteerde dat Cameron afgeleefd en moe was en in slechte gezondheid verkeerde na twee jaar in de kettingen te hebben doorgebracht. Het spreekt voor zich dat het contact tussen beide uitermate "koud" verliep. Daar was een reden voor: het was geweten dat een van de zendelingen een onderkruiper was die Theodorus op de hoogte hield.

Vrij? Of toch nog niet vrij?

De wispelturigheid van Theodorus ten top!

Iedereen was verzameld en er werd gewacht op de toelating van Theo om Abessinië te verlaten. De toelating kwam niet. Theo gaf de opdracht aan Rassam om een onderzoek te doen naar de wandaden van het gezelschap, meer bepaald deze van Cameron. Om hem daarbij te inspireren gaf hij hem een lijst met de vermeende misdrijven die ze zouden hebben gepleegd. Rassam was er meer en meer van overtuigd met een gekke man te doen te hebben en speelde zijn rol door een gedegen schijnonderzoek te starten. Hopelijk zou dit de keizer muilkorven. Rassam rapporteerde dat alle beklaagden hun schuld hadden bekend en om vergeving smeekten aan de keizer. Op aandringen van Theo moesten Rassam en zijn twee assistenten Prideaux en Blaine tot bij hem komen aan de andere kant van Lake Tana. Met een vlot staken ze over in de

verwachting dat dit de ultieme meeting ging zijn met Theodorus. Gekleed in hun volle diplomatiek uniform werden ze verwelkomd door de keizer. Met grote trots toonde hij hun de twee pistolen die hij van The Queen had gekregen. De volgende dag overlegde Theo met zijn chefs of hij de gevangenen wel zou laten gaan. De chefs stemden voor. De keizer niet. Hij wilde zekerheid dat, eens ze buiten zijn machtsgebied waren, ze geen belasterende zaken zouden zeggen over hem. Dat zou natuurlijk onmogelijk te bewijzen zijn. Het Britse trio keerde gelaten terug naar Korata.

Op 3 april 1867 besliste Theodorus om de gevangenen vrij te laten en hij ontbood Rassam en zijn twee compagnons naar Zagé voor een afscheid. De rest van het gezelschap kon Abessinië verlaten via Gondar. Na een nacht van zuipen en

vertier veranderde hij opnieuw van mening! Het Britse trio werd aangehouden en voor de rechtbank gedaagd. De beschuldigingen waren dit keer dat hij brieven zonder medeweten van Theodorus had buiten gesmokkeld en de gevangenen had laten vertrekken zonder zijn goedkeuring. De andere gevangenen werden samengebracht in Zagé, aan de andere zijde van Lake Tana. Op 15 april startte dan het volgende showproces. De scheldkanonnade van Theo werd plots onderbroken door een luidkeels: "Om Godswil vergeef me!" Gericht aan de gevangenen. Hij duidde dan Mr Flad aan als boodschapper. Een schrijver kreeg een brief aan Queen Victoria gedictieerd, met de melding dat het gezelschap zou vrijgelaten worden met uitzondering van Rassam die als garantie zou dienen achter te blijven. In een tweede brief insisterde hij om vaklui te sturen om zijn koninkrijk te moderniseren. Flad vertrok onder escorte via Metamma met achterlaten van vrouw en kroost, allicht als gijzelaars om hem te dwingen tot terugkomst.

Einde mei begin juni brak een cholera-epidemie uit in het kamp van Theodorus. Toen de ziekte een 100-tal doden per dag bereikte, besliste hij om te verhuizen. Het hele circus vertrok naar de zuidkant van Lake Tana. Omdat de troep te groot was, kon het meer niet overgestoken worden en via de Little Abai en de Blauwe Nijl werd over de Portugese brug naar Korata doorgegaan. De epidemie nam echter niet af. Men trok verder naar de hooglanden van Debra Tabor oostelijk van Korata. Al de gevangenen en gijzelaars werden ondergebracht in Gaffat, waar er een ijzergieterij stond. Bij een volgende ongecontroleerde woede-uitval beval hij de gevangenen ook naar Debra Tador te komen, om in donkere hutten te worden opgesloten. Hij kwam dan 's nachts met een olielamp een pot thee brengen zeggende tegen Rassam: "Dat hij wist dat ze dachten dat hij gek was" wat hij tot dan niet geloofde en vervolgde: "Als Christenen moeten we steeds klaar zijn om elkaar te vergeven". Het zou nog een jaar duren vooraleer ze elkaar nog eens zouden spreken. Het is niet exact geweten wanneer na dit incident de bende vertrok vanuit Debra Tador naar het Abessijnse plateau Magdala. Wat stilaan zijn hoofdstad was geworden, zeker nadat hij Debra Tador had platgebrand.

Ondertussen in Engeland

De mislukte pendeldiplomat

Flad kwam medio Juli 1866 aan in Londen, midden een zeer moeilijk periode van oproer en rebellie rond *The Reform Bill*, een hervorming van het kiesstelsel. Bovendien brak er mond- en klauwzeer uit bij de veestapel en ook de financiële markt stortte in. De bank *Overend & Gurney* ging failliet op 10 mei. De oorlog tussen Oostenrijk en Pruisen zorgde in 1866 voor een extra diplomatieke impasse. Het enige positieve was dat Premier Derby inzake de Abessijnse kwestie geen vrees moest hebben voor zijn voorganger, oppositieleider Russel, want deze lag immers aan de basis van het Britse getalm in deze zaak. Daar stond Flad tussenin, wetend dat ondertussen de brief van Cameron in *The Times* was gepubliceerd en diens gezin als gijzelaar in de handen van gekke Theodorus was achtergebleven. Wat zou er nu gebeuren?

Democratic changes

THE HESBY, AND, SIZZY WING WITH "REFORM BILL."

1867, Second Reform Act

This law gave the vote to working class men for the first ever time (meaning 1/3 of men in the UK could vote).

Men who owned property or paid rent of £10+ per year had the right to vote.

Een onmiddellijke militaire actie was niet mogelijk. Een nieuwe diplomatieke stap was dus de enige en goedkoopste oplossing op korte termijn. Flad kreeg de opdracht terug te keren naar Abessinië met een resem geschenken, een hoop werkkrachten en een nieuwe brief van Victoria. De werkkrachten waren vrijwilligers, maar absoluut niet goed geïnformeerd over het gevaar dat hun zending inhield. Op 4 oktober 1866 ondertekende The Queen een nieuwe brief aan Theodorus waarin ze haar ongenoegen uitte over diens onwilligheid om Cameron en Rassam vrij te laten. Uiteraard omgeven door diplomatieke, wollige taal om Theo zijn ego niet al te zeer te kwetsen. Flad en de werklieden vertrokken met de opdracht om noch de geschenken te overhandigen, noch de werklieden te laten inzetten zonder dat de gevangenen vrijkwamen.

Terug naar af!

Theo ontving Flad mét de brief met welwillendheid in de loop van december 1866. Hij liet zich echter niet inpakken! Hij beval dat Rassam de werklui begeleidde naar Metamma en zou pas beslissen over de vrijlating na hun aankomst aldaar. Rassam vreesde voor hun leven en stuurde een boodschap om de voorwaarde van Theo te aanvaarden. Het thuisfront bij monde van Lord Stanley, Foreign Office, besliste om de werklieden terug te roepen en de diplomatie op te schorten, in de hoop dat ofwel er iets uit de bus zou komen ofwel de zaak helemaal zou uitdoven. Maar nóch het een nóch het andere gebeurde, terwijl de publieke belangstelling groeide.

Ondertussen werden alle gevangenen, inclusief Rassam, Prideaux en Blane naar Magdala overgebracht en geketend opgesloten. Een ontsnapping was nu zeker onmogelijk geworden, gezien de uitzonderlijke ligging van Magdala. Vanuit Aden stuurde Mereweather geregeld voedselhulp naar Magdala, zodat de gevangenen er toch niet zouden verhongeren. Zelfs zaden om eigen groenten te kweken werden opgestuurd. Hun maaltijden leken op den duur meer op uitgebreide tea parties dan gevangenisrantsoenen. Steeds dreigde het humeur van Theodorus om te slaan. Wegens een rebellie in Gondar trok hij in November 1866 naar daar om het dorp uit te moorden en plat te branden, inclusief de christelijke kerken. Honderden mensen bleven in de brand. De Abessijnen zelf waren het terreurregime van Theo beu en stilaan keerde de bevolking zich tegen hem. Verschillende chiefs kwamen in opstand en zelfs leden van zijn eigen familie waren hem ontrouw. Van deze toestand maakte Rassam gebruik om Mereweather in Aden uitvoerig in te lichten. Op zijn beurt gaf deze de boodschap door aan Londen. In juli

1867 kreeg Rassam, via Mereweather, de hoopvolle boodschap dat er stilaan wat bewoog in Engeland! De publieke opinie eiste een effectief optreden van de regering. Eindelijk!

Het ultimatum

In augustus 1867, in een verlicht moment zoals we kennen uit de Bijbel op de weg naar Damascus, schreef premier Derby een brief aan Theodorus die eindigde op wat als ultimatum kon gelden:

“Gij zult de gevangenen vrijlaten of anders! “

De keizer bleek te hebben gekozen voor de “of anders” optie en de brief van Derby bleef onbeantwoord. Deze optie kostte uiteindelijk het Britse rijk ongeveer 8 miljoen Pound Stirling om, op de keper beschouwd, de bevrijding te bekomen van twee mannen: Cameron en Rassam. Meegenomen was dat er toch politiek één en ander bewoog in Midden-Afrika. De rest van de wereld keek maar al te graag toe hoe Albion zou

reageren op deze toch wel specifieke situatie waarbij vooral de reputatie van het Britse Imperium óf een boost óf een deuk zou krijgen. De kabinetsbeslissing tot optreden kwam dus éénparig en snel.

De vlag van Abessinië einde 19de eeuw

In deel 5 zullen we het hebben over de eigenlijke militaire operaties en de veldslagen, de val van Magdala, de bevrijding van de gevangenen en het einde van Keizer Theodorus II.

Klaar om weg te dromen?

U hoeft niet altijd ver van huis te gaan om even uw zinnen te verzetten. Ook in de bioscoop beleeft u de krachtigste emoties. Daarom lenten we ook bij u in de buurt graag onze steun aan de zevende kunst.

BNP Paribas Fortis | Kantoor Brugge Sint-Kruis
 Moerkelke Steenweg 121
 8310 Brugge Sint-Kruis
 CBFA 25.879
 Tel.: +32 (0)50 50 23 50
 Fax: +32 (0)2 565 03 37
 Email: brugge-sint-kruis@bnpparibasfortis.com

BNP PARIBAS FORTIS | De bank en verzekering voor een wereld in verandering

Herinneringseducatie

Tentoonstelling “Dienaars van God in de Groote Oorlog”

Dit najaar zal de tentoonstelling “Dienaars van God in de Groote Oorlog” in Brugge opgesteld worden ter gelegenheid van de honderdjarige herdenking van de bevrijding van Brugge in de Eerste Wereldoorlog en van de Wapenstilstand. Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw zal hier actief aan meewerken.

“Dienaars van God in de Groote Oorlog” is een officiële tentoonstelling van het Bisdomein bij de Krijgsmacht, met steun van het Commissariaat-generaal voor de Eerste Wereldoorlog. De tentoonstelling reist rond sedert 2015 en stond reeds in Brussel, Hertsberge, Ieper en Aarschot. Zij staat actueel opgesteld in Diksmuide en gaat daarna naar Aalter. Vervolgens is Brugge aan de beurt als apotheose.

De tentoonstelling is viertalig en belicht met banners, documenten, foto's, objecten, artefacten, filmbeelden op flatscreens, poppen, een setup van een loopgraaf, een gevechtspost van een aalmoezenier, enz... het dagelijkse leven en leed van de soldaat, gezien door de

ogen van de geestelijken, waaronder de aalmoezeniers, de brancardiers, de hospitaalzusters en de verplegers. Ze is interreligieus en internaties en biedt tastbare geschiedenis met focus op de realiteit.

Bij elk van de tentoonstellingen wordt ingezoomd op de lokale geschiedenis. Bijvoorbeeld Ieper en de Britten, Diksmuide en de Belgen, Aarschot en de martelaarsteden. Telkens wordt een link gelegd naar de actualiteit. In Diksmuide de Franse agent die werd gedood nadat hij de plaats had ingenomen van een slachtoffer en de speech van president Macron.

Voor Brugge zal de tentoonstelling aangevuld worden met het thema van de Duitse bezetting en de geschiedenis van de militaire kapel, inclusief de crypte. Omdat in Brugge verschillende Duitse *Krieglazarette* gevestigd waren, zal hier het thema van het lijden bij de Duitse soldaat en de organisatie van de Duitse geestelijke bijstand aan bod komen. Er zal daarvoor samengewerkt worden met het Duitse Bundesarchief.

Het thema van de tentoonstelling wordt dan “*Verzoening en vergiffenis*” met een orgelpunt rond de wapenstilstand. Dus: “*Brugge als stad van verzoening*”.

Er worden ook lezingen, een wandelcircuit langs de sites van de Duitse kriegslazarette, een vredeswake en een educatief project rond verzoening voorzien. Alle Brugse scholen zullen uitgenodigd worden om de expo te bezoeken, zodat ook de jongeren bereikt worden.

De tentoonstelling zal opgesteld worden in de Militaire kapel en zal toegankelijk zijn van zaterdag 20 oktober tot en met zondag 25 november. De vernissage zal doorgaan op vrijdag 19 oktober.

De bijdrage van Mars & Mercurius

Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen vzw zal medewerking en steun verlenen in volgende domeinen:

- ✚ Verkennen van lokale opportuniteiten en mogelijkheden en verzorgen van lokale contacten.
- ✚ Werven van partners, waaronder stadsbestuur, stadsarchief, erfgoedcel en gidsenkring.
- ✚ Organisatie van een persconferentie en versturen van een persmededeling.
- ✚ Verzorgen van een publiciteitscampagne bij Brugse instellingen, verenigingen en scholen.
- ✚ Organisatie van een ontvangst voor de vernissage van de tentoonstelling.
- ✚ Bewaking en begeleiding tijdens de openingsuren. Hiervoor wordt een informatiesessie voorzien.
- ✚ Ontwikkeling en realisatie van de lokale luiken van de tentoonstelling over de Brugse oorlogsgeschiedenis en de geschiedenis van de Militaire Kapel.
- ✚ Ontwikkeling, opmaak en productie van een educatief pakket voor scholen.

Een oproep voor medewerkers

Voor dit project werd een projectstuurgroep samengesteld binnen onze M&M-afdeling. Daarnaast wordt een projectgroep opgericht om de bijdrage van M&M Brugge/West-Vlaanderen uit te werken. Hiervoor zijn medewerkers welkom. Een afzonderlijke oproep zal naar onze leden gestuurd worden, zodat we samen onze schouders onder dit project kunnen zetten.

Band Leger-Natie

Een onvergetelijk schoolbezoek aan de marinebasis

Stefaan Vergaerde, bestuurslid

Dokter Philippe Van Trappen, MD PhD Gynaecologie-Verloskunde van de dienst Gynaecologische Oncologie AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV gaf op de studiedag verpleegkundigen bij Defensie een boeiende uiteenzetting over robotchirurgie. Hij is dan ook een van de Europese pioniers op dit vlak. Als je denkt dat de dag van vandaag alleen nog de zon gratis schijnt, heb je het verkeerd voor. Dokter Van Trappen verzorgde deze lezing geheel gratis. Uit erkentelijkheid hiervoor groeide binnen het organisatiecomité van de studiedag het idee om deze fiere vader en zijn zoontjes een onvergetelijke dag "Defensie" aan te bieden. Dankzij de persoonlijke contacten tussen Mars en Mercurius Brugge West-Vlaanderen en de Marine Component werd het een bezoekje aan de Marinebasis Zeebrugge. Met de toestemming van Fregatkapitein Camillo Ciot werd de socio-culturele dienst van de Marine ingeschakeld om dit bezoek te organiseren.

Op dinsdag 12 juni 2018 beleefden de kinderen van 2B en 6B van de basisschool Brugge Sint-Leo – Hemelsdaele o.l.v. juf Stephanie en meester Peter een onvergetelijke dag, die hen heel lang zal bijblijven... Ook dokter Van Trappen en ikzelf waren van de partij.

Na een korte verwelkoming door Louwrens, Diego, Guido en Luc van de dienst publieke relaties, werden wij opgevangen door Kapitein Franky Mylle 1/4 EMI. Deze verpleegkundige gaf een zeer boeiende en op kindermaat gesneden uiteenzetting over de Belgische Marine, zijn inzet en zijn middelen. Kapitein Mylle had het ook over de medische steun bij marine operaties. Zo stond hij stil bij zijn onvergetelijke en mooie taak als verpleegkundige op de Godetia in de Middellandse zee in volle vluchtelingencrisis. Prachtig werk leverde hij daar. Een getuigenis dat een diepe indruk naliet. Men moet namelijk weten dat er tussen de bezoekende kinderen ook enkele Syrische vluchtelingen waren!

Daarna bezochten we het hyperbaar zuurstofcentrum en hadden we het over de behandeling van o.a. duikongevallen, waarna we de marinebasis introkken. We leerden over de verschillende vaartuigen binnen de Marine, de F's, de M's, de P's en de A's. Wat een ervaring om in de scheepslift onder een mijnenbestrijder te staan ... Gelukkig stond die stevig vast. We bezochten ook de ateliers van de Ontmijningsdienst en het zesde leerjaar leerde navigeren op zee aan de hand van zeekaarten.

Na de picnic in de Mess volgde een rondvaart in de havengeul van Zeebrugge. De bemanning van de Zeeleeuw bezorgde ons een veilige en onvergetelijke vaart. Bijna werden wij geënterd door de Special Forces ...

Verder kregen we ook bezoek van Frank Vergucht van *The Bruges Feeling*, die een fotoreportage maakte over deze leerrijke uitstap.

Op het einde van de dag vernamen wij echter dat wij waarschijnlijk de laatste groep basisonderwijs waren die konden genieten van dergelijk bezoek. Jammer, echt jammer, want deze kinderen hebben op een spontane manier een onvergetelijke dag beleefd, een onvergetelijke jeugdherinnering. Een dagje ook waar hun blik voor de eerste maal gericht werd op Defensie, meer bepaald op zijn Medische- en Marine Component.

Ik ben ervan overtuigd dat door dit studiebezoek deze kinderen een andere kijk gekregen hebben op onze militairen en op de taak van Defensie. Zulke bezoeken zouden moeten blijven bestaan en georganiseerd worden voor kinderen uit het basisonderwijs. En inderdaad eventueel te herhalen tijdens de middelbare studies. Zo ga je van jongsafaan kinderen "prikkelen" voor een mooie militaire carrière.

Bijzondere dank aan allen die deze dag hielpen organiseren.

Nieuw te Zedelgem

Berkenhagenstraat 50

050 35 92 55

bruneelcaroline@hotmail.be

Ook op Facebook

Merken : Drops - Phildar - Manos Del Uruguay - Malabrigo – Rowan

Exclusief verdeler van Slow Light Kaarsen

55 – 110 uren sfeervol en geurig genot

Openingsuren

Ma, di en do: 10u tot 16u

Woe: 14u tot 18u

Vrij: 10u tot 18 u

Zat: 9u30 tot 14u

Praktijk voor podologie

Gespecialiseerd in onderzoek en correctie van gang- en statiekproblemen. Geen nagel- en huidzorg.

Alles wordt steeds op maat en eigenhandig vervaardigd.

Consultaties enkel op afspraak

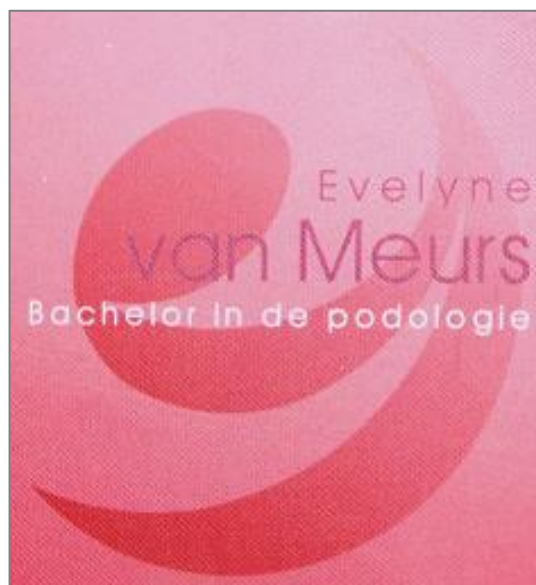
Evelyne van Meurs

Leo van Gheluwestraat 2

8000 Brugge

0498 | 85 93 33

evelyne@evelynenvanmeurs.be

"Mars & Mercurius 100 jaar – Een toekomstvisie"

Jan De Vos, voorzitter

Doelstelling

De nationale Raad van Bestuur steunt de organisatie van een symposium dat de toekomst van onze Kring moet voorbereiden. Elke club wordt uitgenodigd om daaraan deel te nemen met een delegatie, zodat op verschillende gebieden de mening en wensen kenbaar kunnen gemaakt worden. Deze hebben betrekking op het functioneren van de Kring en de interne betrekkingen, maar ook op externe betrekkingen met o.a. defensie en de economische sector, alsook op de marketing. De bedoeling is het bestaande te verbeteren, maar ook nieuwe ideeën voor de toekomst te ontwikkelen.

Dit symposium zal bestaan uit een ééndaagse brainstormsessie in kleine groepen over specifieke onderwerpen en zal geleid worden door een voorzitter. Deze dag zal met een plenaire sessie afgesloten worden. De ideeën die tijdens de discussies geformuleerd worden, zullen later in een globaal plan opgenomen en uitgevoerd worden, hetzij centraal op het niveau van de Kring, hetzij gedecentraliseerd op het niveau van de clubs. Om de rendabiliteit van deze dag te verhogen, moet dit symposium intern op clubniveau voorbereid worden, zodat de afgevaardigden de standpunten van hun club kunnen vertolken.

Het is belangrijk om ons eeuwfeest voor te bereiden en om beter gewapend te zijn voor de toekomst na 2026.

Praktische uitvoering

Datum: maandag 1 oktober 2018

Locatie: Koninklijke Militaire School (KMS) - Ingang Hobbema 8, 1000 Brussel

Concept: de clubvertegenwoordigers, verdeeld in vijf subgroepen, krijgen de gelegenheid om het standpunt van hun club te vertolken en met de andere clubs van gedachten te wisselen.

De subgroepen: onder leiding van een voorzitter en bijgestaan door een secretaris, worden volgende onderwerpen besproken:

- Leden voor leden
- Betrekkingen met de Defensie
- Betrekkingen met de economische sector
- Interne relaties (Kring - Clubs - Leden)
- Marketing

Het resultaat van de reflecties en discussies zal worden gepresenteerd tijdens een laatste plenaire sessie.

Vervoer: er is geen georganiseerd vervoer. De KMS is goed bereikbaar met het Brusselse openbaar vervoer en de KMS stelt interne parkeergelegenheid ter beschikking. Vermeldt het merk, type en registratienummer van uw voertuig bij de registratie.

Dagschema:

09:30 – 10:30 uur : Welkom en koffie

10:30 – 11:00 uur : Plenaire zitting als inleiding

11:00 – 11:15 uur : Verdeling in subgroepen en in verschillende zalen.

11:15 – 13:00 uur : Werksessie in subgroepen

13:00 – 14:00 uur : Lunch

14:00 – 15:00 uur : Werksessie in subgroepen

15:00 – 15:30 uur : Koffiepauze

15:30 – 16:30 uur : Rapportage door de subgroepen en algemene slotzitting

16.30 u : Receptie

Kosten. 20 euro per persoon. Dit bedrag dekt de kosten van de koffie tijdens de ontvangst, de pauzes en de lunch, alsook de eindreceptie. Betaling geldt als registratie. Het bedrag moet worden overgemaakt op de rekening van de Koninklijke Kring Mars en Mercurius BE76 2100 4512 9809 met de vermelding "Symposium + naam + gegevensvoertuig".

Registratiedeadline: 31 augustus 2018

Vorbereitung van de deelname van Mars & Mercurius Brugge/West-Vlaanderen

Er zal een afzonderlijke uitnodiging naar al onze leden gestuurd worden om in de loop van de maanden augustus en september de standpunten van onze eigen club voor te bereiden en te formuleren.

Onze tachtigjarigen

François Jacobs
op 22 juni

Etienne Moons
op 30 juni

Willy Lambrecht
Op 18 juli

**Deze leden vieren dit jaar hun tachtigste verjaardag.
We wensen hen van harte proficiat en hopen dat zij nog vele jaren
in ons midden zullen vertoeven**

Sylveer Debeuker
op 17 augustus

Verkoop M&M-attributen

Hiernavolgende attributen zijn te koop via onze penningmeester Ivan Loncke.

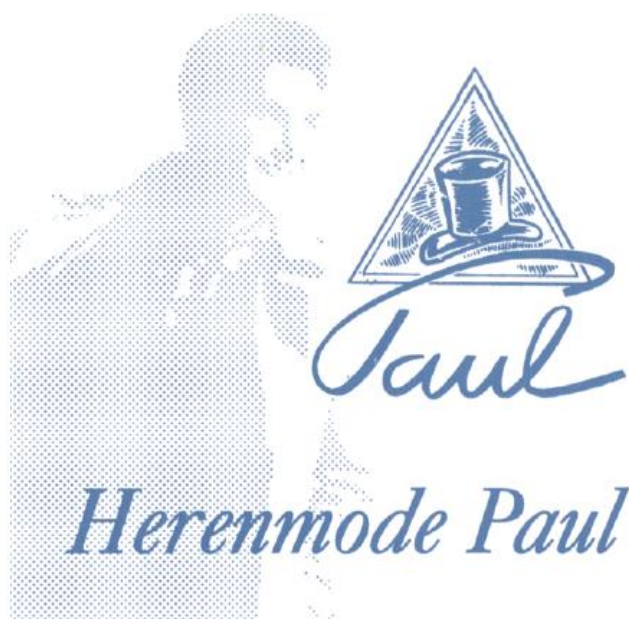
Na telefoon of e-mail worden bestelde attributen volgens afspraak bezorgd | Tel. 0477 31 01 17 of ivan.loncke@skynet.be

Das bordeaux of marineblauw
€ 13,00

Kenteken M&M
€ 3,50

Alfons Pieterslaan 71
8400 Oostende
Tel. & Fax 059/70 48 54

BTW BE 0889.232.652

www.herenmodepaul.be

info@herenmodepaul.be

CERRUTI 1881

LOUIS FERAUD

BUGATTI

Mc GREGOR

BRAX

FERRE

BURLINGTON

SCHIESSER

JEAN-PAUL GAULTIER UURWERKEN

CERRUTI UURWERKEN

LEDUB

HENRY COTTON'S

**Directe korting 10 %
voor leden Mars & Mercurius**